

เรียนรู้อะไรก็ได้ที่ Huachiew

มหาวิทยาลัย

หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

华侨崇圣大学 Huachiew Chalermprakiet University

คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และ
สวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2559

**Characteristics of Graduates According to Thai Qualifications
Framework for Higher Education (TQF: HED) Faculty of
Social Work and Social Welfare, Academic Year 2016**

ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

คำนำ

รายงานวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2559 จัดทำขึ้นเพื่อเสนอผล การศึกษาติดตามภาวะการทำงานของบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาจากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในระยะเวลา 1 ปีหลังสำเร็จการศึกษา รวมทั้งคุณภาพของบัณฑิตที่ได้ข้อมูลมาจากการประเมินความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ผลการวิจัยนี้ เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางานด้านวิชาการ การจัดการเรียน การสอน ตลอดจนการพัฒนาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ให้ได้คุณภาพตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

งานวิจัยครั้งนี้ได้รับความช่วยเหลือในการติดต่อประสานงาน และความร่วมมือจากบุคคล หลายฝ่าย ได้แก่ บัณฑิต ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ทำให้ความร่วมมือในการส่ง แบบสอบถามกลับคืน รวมทั้ง คอบแบบสอบถามและให้ข้อเสนอแนะอันมีคุณค่าส่งผลให้งานวิจัย สำเร็จลงได้ด้วยดี ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2559 มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาภาวะการมีงานทำและการศึกษาต่อของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2558 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยทำการสำรวจจากกลุ่มประชากรจำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ บัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2558 จำนวน 139 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 95.68 และผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต จำนวน 108 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 75.92 ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ภาวะการมีงานทำและการศึกษาต่อของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

กลุ่มตัวอย่างบัณฑิต ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 88.0) อายุ 23 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 50.4) มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑลมากที่สุด (ร้อยละ 31.6) และบัณฑิตส่วนใหญ่สามารถสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาของหลักสูตร 4 ปี (ร้อยละ 88.5)

ในขณะที่ทำการสำรวจบัณฑิตส่วนใหญ่มีงานทำแล้ว (ร้อยละ 81.2) บัณฑิตที่มีงานทำส่วนใหญ่ทำงานโดยไม่ได้ศึกษาต่อ (ร้อยละ 96.3) ด้านความต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น พบว่าต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (ร้อยละ 50.4) บัณฑิตส่วนใหญ่ได้งานทำภายหลังสำเร็จการศึกษา 1-3 เดือน (ร้อยละ 41.4) ด้านการเปลี่ยนงานภายในระยะเวลา 1 ปี พบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคยเปลี่ยนงานหลังจากได้งานทำครั้งแรกมาแล้ว (ร้อยละ 64.7) รองลงมา คือ ยังไม่เคยทำงาน (ร้อยละ 16.5) และเปลี่ยนงานมาแล้ว 1 ครั้ง (ร้อยละ 13.5)

บัณฑิตที่มีงานทำส่วนใหญ่ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 57.4) เมื่อพิจารณาหน่วยงานภาครัฐที่รับบัณฑิตเข้าทำงาน พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานในกระทรวงพัฒนา

(2)

สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (ร้อยละ 58.1) รองลงมาคือ กระทรวงสาธารณสุข (ร้อยละ 16.1) และกรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 11.3) ที่ตั้งของหน่วยงานอยู่ในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล (ร้อยละ 71.3) รองลงมาคือ ภาคใต้ (ร้อยละ 10.2) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 6.5) ส่วนใหญ่ทำงานในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์/ผู้ช่วยนักสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 34.3) ได้รับเงินเดือน 14,001 – 16,000 บาท (ร้อยละ 50.0) ส่วนใหญ่ทำงานที่เกี่ยวข้องกับสังคมสงเคราะห์/สวัสดิการสังคม (ร้อยละ 56.5) มีความพึงพอใจกับงานที่ทำในปัจจุบันมาก (ร้อยละ 56.5) และบัณฑิตได้นำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน ได้มาก (ร้อยละ 48.1)

บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะและความสามารถในการทำงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 3.86$) และผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$)

เมื่อพิจารณาผลการประเมินของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะและความสามารถในการทำงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ค่าเฉลี่ยคุณลักษณะของบัณฑิตเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.18$) (2) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.94$) (3) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 3.87$) (4) ด้านความรู้ ($\bar{X} = 3.80$) (5) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.72$) และ (6) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.65$)

บัณฑิตประเมินความสามารถในการทำงานด้านคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) มีจิตอาสา ($\bar{X} = 4.42$) 2) สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.39$) และ 3) มีความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X} = 4.27$)

บัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมประเมินคุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็ง ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม (ร้อยละ 32.3) และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (ร้อยละ 32.3) ส่วนคุณลักษณะที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต คือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ร้อยละ 51.9)

2. ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่ทำการประเมินบัณฑิต ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 75.6) ตำแหน่งงานเป็นผู้บริหารระดับกลาง/ผู้จัดการ (ร้อยละ 70.7) ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 73.2) และมีระยะเวลาที่ได้ร่วมงานกับบัณฑิตมากกว่า 3 เดือน – 6 เดือน (ร้อยละ 42.7)

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification Framework for Higher Education) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 3.84$) โดยด้านที่ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมาคือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.02$) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 3.78$) ด้านความรู้ ($\bar{X} = 3.75$) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.65$) และด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.60$) เรียงตามลำดับ

ผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม พบว่า ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) โดยคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตที่ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดเรียงตามลำดับ ได้ดังนี้ 1) สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.61$) 2) มีจิตอาสา ($\bar{X} = 4.57$) 3) มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.33$) และ 4) มีความพร้อมในการทำงานได้ทันทีหลังสำเร็จการศึกษา ($\bar{X} = 4.29$)

นอกจากนี้ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตประเมินว่า บัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มีคุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็ง คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (ร้อยละ 54.9) รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม (ร้อยละ 22.0) ส่วนคุณลักษณะที่ควรปรับปรุงมากที่สุด ได้แก่ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ร้อยละ 52.4)

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(ก)
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	(1)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 ขอบเขตการวิจัย	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.5 นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ	6
2.2 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	10
2.3 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์	17
2.4 หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	18
2.5 ความรู้เกี่ยวกับสังคมสงเคราะห์	22
2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย	35
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	36
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
3.4 การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล	42
3.5 การเสนอผลการวิจัย	42
บทที่ 4 ผลการศึกษา	43
4.1 ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม	44
4.2 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	75
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	91
5.1 สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล	91
5.2 ข้อเสนอแนะ	95
บรรณานุกรม	

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 1	แสดงลักษณะทั่วไปของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม	45
ตารางที่ 2	แสดงสถานภาพการทำงานของบัณฑิต	49
ตารางที่ 3	การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	50
ตารางที่ 4	แสดงสถานภาพการทำงานของบัณฑิต	51
ตารางที่ 5	แสดงคุณลักษณะด้านการทำงานของบัณฑิตที่มีงานทำ	53
ตารางที่ 6	แสดงความพึงพอใจกับงานที่ทำในปัจจุบัน	57
ตารางที่ 7	แสดงการนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	58
ตารางที่ 8	ผลการประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิต	59
ตารางที่ 9	การประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิต จำแนกตามคุณลักษณะด้าน คุณธรรม จริยธรรม	60
ตารางที่ 10	การประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิต จำแนกตามคุณลักษณะด้านความรู้	61
ตารางที่ 11	การประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิต จำแนกตามคุณลักษณะด้านทักษะ ทางปัญญา	62
ตารางที่ 12	การประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิต จำแนกตามคุณลักษณะด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	63
ตารางที่ 13	การประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิต จำแนกตามคุณลักษณะด้านทักษะ การวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	64
ตารางที่ 14	การประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิต จำแนกตามคุณลักษณะด้านทักษะ การปฏิบัติทางวิชาชีพ	65
ตารางที่ 15	การประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิต จำแนกตามคุณลักษณะด้านทักษะ การปฏิบัติทางวิชาชีพ	66
ตารางที่ 16	คุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็งและสิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคม สงเคราะห์ฯ	67
ตารางที่ 17	จุดเด่นของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม	68
ตารางที่ 18	สิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมใน ทัศนะของบัณฑิต	70
ตารางที่ 19	ข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ในทัศนะของบัณฑิต	71
ตารางที่ 20	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานักศึกษาในทัศนะของบัณฑิต	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ 21	ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอนคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ในทัศนะของบัณฑิต	74
ตารางที่ 22	แสดงจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่ได้รับกลับคืน	75
ตารางที่ 23	แสดงลักษณะทั่วไปของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง	75
ตารางที่ 24	ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต	77
ตารางที่ 25	ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง จำแนกตามคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม	78
ตารางที่ 26	ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง จำแนกตามคุณลักษณะด้านความรู้	79
ตารางที่ 27	ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง จำแนกตามคุณลักษณะด้านทักษะทางปัญญา	80
ตารางที่ 28	ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง จำแนกตามคุณลักษณะด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	81
ตารางที่ 29	ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง จำแนกตามคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	82
ตารางที่ 30	ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง จำแนกตามคุณลักษณะ ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	83
ตารางที่ 31	ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม	84
ตารางที่ 32	คุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็ง และสิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม	85
ตารางที่ 33	จุดเด่นของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมในทัศนะของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต	86
ตารางที่ 34	สิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมในทัศนะของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต	87
ตารางที่ 35	คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์	88

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาต่างๆทั้งในประเทศและต่างประเทศมีความหลากหลายและรูปแบบต่างๆ นอกจากนี้ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการติดต่อสื่อสารที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้ชีวิตของคนในสังคม การมีสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆมากขึ้น มีแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าที่หลากหลาย ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาระบบการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องและตอบสนองต่อความต้องการและความเปลี่ยนแปลงทางสังคม

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศเรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 กำหนดให้คณะกรรมการการอุดมศึกษานำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ไปพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสภา/สาขาวิชาของแต่ละระดับคุณวุฒิ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน เพื่อให้คุณภาพของบัณฑิตที่ผลิตในสาขา/สาขาวิชาของระดับคุณวุฒิเดียวกันมีมาตรฐานที่เทียบเคียงกันได้ทั้งในระดับชาติและระดับสากล¹ โดยให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของทุกสถาบัน เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF:HEd)

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเพียงแห่งเดียวที่เปิดสอนหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อผลิตนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของ

¹ กระทรวงศึกษาธิการ. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552. หน้า 1-3.

หลักสูตร สามารถปฏิบัติงานให้ผู้ให้บริการมีการพัฒนาและมีความพึงพอใจ รวมทั้งทำงานร่วมกับสาขาวิชาชีพอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ²

หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต³ มีความสอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ด้านการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ทักษะทางวิชาการและวิชาชีพ ถึงพร้อมด้วยคุณธรรม 6 ประการ (ขยัน อดทน ประหยัด เมตตา ซื่อสัตย์ กตัญญู) และดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต คือ เป็นนักศึกษาที่มีความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการกับกลุ่มเป้าหมาย สามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย มีความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีจิตอาสา มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีความพร้อมในการทำงานได้ทันทีหลังสำเร็จการศึกษา และปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์⁴

ผลการเรียนรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาหรือบัณฑิต มีความสำคัญในสังคมปัจจุบันที่เป็นสังคมฐานความรู้ เนื่องจากบัณฑิตจะต้องใช้ความรู้ในการประกอบอาชีพสร้างความมั่นคงให้แก่ตนเอง สังคมและประเทศชาติ และผู้สำเร็จการศึกษาในสาขา/สาขาวิชาหนึ่งอย่างน้อยต้องมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ขั้นต่ำของสาขา/สาขาวิชานั้นๆ เพื่อให้ความมั่นใจแก่สังคมได้ว่าผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน มีความรู้ความสามารถที่เพียงพอในการทำงานตามสาขา/สาขาวิชานั้นได้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล⁵ หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิตกำหนดกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ไว้ 6 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

² คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2555). หน้า 7.

³ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. เฟื่องอ้าง. หน้า 5.

⁴ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 2. หน้า 51.

⁵ กระทรวงศึกษาธิการ. อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 1. หน้า 26.

การจัดการศึกษา เป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวของผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะคิด และทักษะทางวิชาชีพ ซึ่งแต่ละหลักสูตรจะมีปรัชญา วัตถุประสงค์ และมาตรฐานผลการเรียนรู้กำหนดไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการผลิตบัณฑิตของแต่ละวิชาชีพ ทั้งนี้มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต (Learning Outcomes) เป็นมาตรฐานขั้นต่ำเชิงคุณภาพ เพื่อประกันคุณภาพบัณฑิต และสื่อสารให้หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจและมั่นใจถึงกระบวนการผลิตบัณฑิต โดยเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดหลักสูตร ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย โดยมั่นใจถึงผลผลิตสุดท้ายของการจัดการศึกษา คือ คุณภาพของบัณฑิตซึ่งจะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและภาคภูมิใจ เป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต และเป็นคนดีของสังคม⁶

การติดตามประเมินผลคุณภาพของบัณฑิตซึ่งเป็นผลผลิตของหลักสูตรโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะผู้ใช้บัณฑิตหรือหน่วยงานองค์กรต่างๆ เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของบัณฑิตซึ่งระบบการประกันคุณภาพการศึกษาได้กำหนดไว้ ดังนั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลป้อนกลับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียดังกล่าว คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะการมีงานทำและความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2559 ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาภาวะการมีงานทำ และการศึกษาต่อของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2558
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1.3 ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ดังนี้

⁶ กระทรวงศึกษาธิการ. อ่างแล้ว เจริญรอดที่ 1. หน้า 2.

1. บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ในปีการศึกษา 2558 จำนวน 139 คน
2. ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างในหน่วยงานที่รับบัณฑิตเข้าทำงาน จำนวน 108 ราย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ทำการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ใน 6 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ และผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม โดยเก็บข้อมูลหลังจากบัณฑิตสำเร็จการศึกษาไปแล้ว 1 ปี

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลภาวะการมีทำงาน การศึกษาต่อ และคุณภาพของบัณฑิต เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการจัดการศึกษา การปรับปรุงหลักสูตรและการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม
2. ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของบัณฑิต ซึ่งเป็นองค์ประกอบการประกันคุณภาพการศึกษาของหลักสูตรและการประกันคุณภาพในระดับคณะวิชา

1.5 นิยามศัพท์

บัณฑิต หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในปีการศึกษา 2558

คุณลักษณะของบัณฑิต หมายถึง สิ่งที่ดีให้เห็นถึงคุณลักษณะประจำตัวของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในปีการศึกษา 2558

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หมายถึง คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ประกอบด้วย 6

ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะ
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การ
สื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง หมายถึง หัวหน้างานของบัณฑิต ในหน่วยงานหรือองค์กรที่
บัณฑิตทำงานอยู่

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ภาวะการมีงานทำและความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต คณะ
สังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2559 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด
ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
- 2.2 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
- 2.3 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์
- 2.4 หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
- 2.5 ความรู้เกี่ยวกับสังคมสงเคราะห์
- 2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ (satisfaction) เป็นทัศนคติที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่าง
ได้ จึงเป็นการยากที่จะวัดความพึงพอใจโดยตรง แต่สามารถวัดได้ทางอ้อม โดยการวัดความคิดเห็น
ของบุคคล ซึ่งการแสดงความคิดเห็นนั้นจะต้องตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของบุคคลจึงจะสามารถ
วัดความพึงพอใจนั้นได้

2.1.1 ความหมายของความพึงพอใจ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ให้ความหมายของคำว่า “พึงพอใจ”
หมายถึง รัก ชอบใจ (พจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542)

อุทัยพรรณ สุคติใจ (2545:7 อ้างในถาวร แสงอำไพ 2554:15) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาจจะเป็นไปในเชิงประเมินค่าว่าความรู้สึกหรือทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ

วิรุฬ พรรณเทวี (2542 อ้างในถาวร แสงอำไพ 2554:16) ได้ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าจะคาดหวังกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างไร ถ้าคาดหวังหรือมีความตั้งใจมากและได้รับการตอบสนองด้วยดีจะมีความพึงพอใจมาก แต่ในทางตรงกันข้ามอาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเป็นอย่างยิ่งเมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตั้งใจไว้ว่าจะมีมากหรือน้อย

ประนอม แสงจันทร์ (2539, อ้างในทิพย์สุคนธ์ กิจรุ่งโรจน์ 2547, อ้างในอัมพร ยานะและสมศรี สัจจะสกุลรัตน์ 2553:12) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก อารมณ์ ความคิดหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าต่างๆ เป็นผลเนื่องมาจากบุคคลได้ประเมินสิ่งเร้านั้นแล้ว

เดวิด แนคเรอร์ (David Nadler, 1986 อ้างในอัมพร ยานะและสมศรี สัจจะสกุลรัตน์ 2553:12) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ผลของความคาดหวังที่เกิดตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ก่อนแล้ว แต่ความพึงพอใจจะมีระดับการลดลงหรือเพิ่มขึ้นตามเงื่อนไขตามทัศนคติขณะนั้นๆ

Oskamps (1984 อ้างในถาวร แสงอำไพ 2554:16) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจมีความหมายอยู่ 3 นัย คือ

ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพการณ์ที่ผลการปฏิบัติจริงได้เป็นไปตามที่บุคคลคาดหวังไว้

ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับของความสำเร็จที่เป็นไปตามความต้องการ

ความพึงพอใจ หมายถึง งานที่ได้ตอบสนองต่อคุณค่าของบุคคล

จากแนวคิดตามความหมายข้างต้นที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง อารมณ์ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อบุคคลอื่นหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งทางบวกและทางลบ สามารถเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้จากการประเมินตามเงื่อนไข กิจกรรมหรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

2.1.2 ความสำคัญของความพึงพอใจ

การอยู่ร่วมกันในสังคมย่อมต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงความรู้สึกนึกคิดที่เกี่ยวข้องกัน นอกจากนี้ความรู้สึกถึงความพึงพอใจยังมีความสำคัญต่อบุคคลต่างๆ เนื่องจากด้วยมนุษยไม่สามารถอยู่อย่างโดดเดี่ยวได้ เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่บุคคลรอบข้างให้การยอมรับหรือพึงพอใจย่อมทำให้ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยความปกติสุข แต่หากไม่ได้รับการยอมรับหรือไม่พึงพอใจย่อมทำให้ตัวบุคคลเกิดความยากลำบากในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

อ่ำรุง เหมรา (2533:17 อ่ำงในอัมพร ยานะและสมศรี สัจจะสกุลรัตน์ 2553:7) ได้สรุปความสำคัญของความพึงพอใจไว้ดังนี้

1. ความพึงพอใจก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน
2. ความพึงพอใจเสริมสร้างให้บุคคลมีความเข้าใจอันดีต่อกันและต่อหน่วยงาน
3. ความพึงพอใจเสริมสร้างความซื่อสัตย์ ความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน
4. ความพึงพอใจเกื้อหนุนให้กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ สามารถใช้บังคับควบคุมความประพฤติของบุคคลให้อยู่ในระเบียบวินัยอันดี
5. ความพึงพอใจเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ และมีการรวมพลังเพื่อขจัด ปัญหาในองค์กรร่วมกัน
6. ความพึงพอใจเสริมสร้างความเชื่อมั่นในหน่วยงานที่ปฏิบัติ
7. ความพึงพอใจเกื้อหนุนให้บุคคลเกิดความคิดสร้างสรรค์ในกิจกรรมต่างๆ

2.1.3 ทฤษฎีความพึงพอใจ

ในที่นี้จะขอนำมาเสนอ 2 ทฤษฎี ดังต่อไปนี้ (อัมพร ยานะและสมศรี สัจจะสกุลรัตน์ 2553:9-10)

1. ทฤษฎีความพึงพอใจของแชลลี (Shely,1975:252-268) เป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ คือความรู้สึกในทางบวกและความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทุกชนิดของมนุษย์จะตกอยู่ในกลุ่มของความรู้สึกสองแบบนี้ ความรู้สึกในทางบวก คือความรู้สึกที่เกิดขึ้นแล้วจะทำให้เกิดความสุข ความรู้สึกนี้เป็นความรู้สึกที่แตกต่างจากความรู้สึกทางบวกอื่น คือเป็นความสุขที่เป็นระบบย้อนกลับสามารถทำให้เกิดความสุขหรือความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีก

2. ทฤษฎีความพึงพอใจของอเดย์ และแอนเดอร์เซน (Aday & Andersen,1975:4) ให้แนวคิดว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกหรือความคิดเห็นที่เกี่ยวกับทัศนคติของคน ที่เกิดจากประสบการณ์ผู้รับบริการเข้าไปในสถานที่ที่ให้บริการนั้นๆ และประสบการณ์นั้นเป็นไปตามความคาดหวังของผู้รับบริการซึ่งความพึงพอใจมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยที่ต่างกัน

2.1.4 การวัดความพึงพอใจ

การวัดความพึงพอใจนั้น บุญเรียง ขจรศิลป์ (2529 อ้างในถาวร แสงอำไพ 2554:17) ได้ให้ทรรศนะเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า ทัศนคติหรือเจตคติเป็นนามธรรม เป็นการแสดงออกค่อนข้างซับซ้อน จึงเป็นการยากที่จะวัดทัศนคติได้โดยตรง แต่เราสามารถที่จะวัดทัศนคติได้โดยอ้อมโดยวัดความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้นแทน ฉะนั้นการวัดความพึงพอใจก็มีขอบเขตที่จำกัดด้วย อาจมีความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้นถ้าบุคคลเหล่านั้นแสดงความคิดเห็นไม่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง ซึ่งความคลาดเคลื่อนเหล่านี้ย่อมเกิดขึ้นได้เป็นธรรมดาของการวัดโดยทั่วไป

ภณิดา ชัยปัญญา (2541 อ้างในถาวร แสงอำไพ 2554:17) กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจนั้นสามารถทำได้หลายวิธีดังต่อไปนี้

1. การใช้แบบสอบถาม เพื่อต้องการทราบความคิดเห็น ซึ่งสามารถกระทำได้ในลักษณะกำหนดคำตอบให้เลือกหรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าว อาจถามความพึงพอใจในด้านต่างๆ
2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจทางตรง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจะได้ข้อมูลที่เป็นจริง

3. การสังเกต เป็นวิธีวัดความพึงพอใจโดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมาย ไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูดจา กริยา ท่าทาง วิธีนี้ต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง และสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

2.2 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

นับตั้งแต่การประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาของประเทศต่างๆในทวีปยุโรปที่เมือง Bologna ประเทศอิตาลีในปีพ.ศ.2542 จนเกิดข้อตกลง Bologna Process ประเทศต่างๆในทวีปยุโรป จึงปรับเปลี่ยนระบบการจัดการศึกษา ที่มุ่งเน้นมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต (Learning Outcomes) ในแต่ละคุณวุฒิและขยายผลการดำเนินการไปตามประเทศต่างๆทั่วโลก⁷

ประเทศไทยมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ส่งผลให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาในทุกระดับ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานทำหน้าที่กำกับ และส่งเสริมการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาได้จัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF:HEd) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการนำนโยบายที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติในส่วน ของมาตรฐานการอุดมศึกษา ไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามุ่งเน้นเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของนักศึกษา ซึ่งเป็นการประกันคุณภาพบัณฑิตที่ได้รับคุณวุฒิแต่ละคุณวุฒิ และสื่อสารให้สังคม ชุมชน รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศเข้าใจได้ตรงกัน และเชื่อมั่นถึงผลการเรียนรู้ที่บัณฑิต ได้รับการพัฒนาว่ามีมาตรฐาน ที่สามารถเทียบเคียงกันได้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ⁸

⁷ คณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 และแนวทางการปฏิบัติ. หน้า 1.

⁸ คณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. เพิ่งอ้าง. หน้า 1.

2.2.1 หลักการสำคัญของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1) ยึดหลักความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ตลอดจนมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษา โดยมุ่งให้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ เป็นเครื่องมือในการนำแนวนโยบายในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม เพราะกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามีแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาหลักสูตร การปรับเปลี่ยนวิธีการสอนของอาจารย์ การเรียนรู้ของนักศึกษา ตลอดจนการวัดและประเมินผล การเรียนรู้เพื่อให้มั่นใจว่าบัณฑิตจะบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวังได้จริง

2) มุ่งเน้นที่มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต (Learning Outcomes) ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำเชิงคุณภาพ เพื่อประกันคุณภาพบัณฑิต และสื่อสารให้หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจและมั่นใจถึงกระบวนการผลิตบัณฑิต โดยเริ่มที่ผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา คือ กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตที่คาดหวังไว้ก่อน หลังจากนั้นจึงพิจารณาถึงองค์ประกอบอื่นๆที่เกี่ยวข้องในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมให้บัณฑิตบรรลุถึงมาตรฐานผลการเรียนรู้นั้นอย่างสอดคล้อง และส่งเสริมกันอย่างเป็นระบบ

3) มุ่งที่จะประมวลกฎเกณฑ์และประกาศต่างๆที่ได้ดำเนินการไว้แล้วเข้าด้วยกัน และเชื่อมโยงเป็นเรื่องเดียวกัน ซึ่งจะสามารถอธิบายให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจอย่างชัดเจนเกี่ยวกับความหมายและความมีมาตรฐานในการจัดการศึกษาของคุณวุฒิหรือปริญญาในระดับต่างๆ

4) มุ่งให้คุณวุฒิหรือปริญญาของสถาบันอุดมศึกษาใดๆของประเทศไทย เป็นที่ยอมรับและเทียบเคียงกันได้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ เนื่องจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาจะช่วยกำหนดความมีมาตรฐานในการจัดการศึกษาในทุกชั้นตอนอย่างเป็นระบบ โดยเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดหลักสูตร ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย โดยมั่นใจถึงผลผลิตสุดท้ายของการจัดการศึกษา คือ คุณภาพของบัณฑิต ซึ่งจะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและภาคภูมิใจ เป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต และเป็นคนดีของสังคม ช่วยเพิ่มความเข้มแข็งและขีดความสามารถในการพัฒนาประเทศไทย

2.2.2. โครงสร้างและองค์ประกอบของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ⁹

1) ระดับคุณวุฒิ (Levels of Qualifications)

ระดับของคุณวุฒิแสดงถึงการเพิ่มขึ้นของระดับสติปัญญาที่ต้องการ และความซับซ้อนของ
การเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากนี้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติยังกำหนด
คุณลักษณะของนักศึกษาในระดับแรกเข้าหลังจากสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย เพราะเป็นพื้น
ฐานความรู้ ความสามารถที่สำคัญในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาเริ่มต้นที่ระดับที่ 1 อนุปริญญา (3 ปี) และสิ้นสุดที่ระดับที่ 6
ปริญญาเอก ดังนี้

ระดับที่ 1	อนุปริญญา (3 ปี)
ระดับที่ 2	ปริญญาตรี
ระดับที่ 3	ประกาศนียบัตรบัณฑิต
ระดับที่ 4	ปริญญาโท
ระดับที่ 5	ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
ระดับที่ 6	ปริญญาเอก

บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น แต่
ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์การเข้าศึกษาต่อของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งอาจขึ้นอยู่กับคะแนน
เฉลี่ยสะสม หรือเงื่อนไขอื่น เพื่อให้มั่นใจว่าผู้สมัครเข้าศึกษาต่อ จะมีโอกาสประสบความสำเร็จใน
การศึกษาระดับที่สูงขึ้นและซับซ้อนยิ่งขึ้น

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ แบ่งสาขาวิชาเป็น 2 สาย ได้แก่ สาขาวิชาการ เน้นศาสตร์บริสุทธิ์
ทางด้านศิลปศาสตร์หรือด้านวิทยาศาสตร์ โดยมุ่งศึกษาสาระและวิธีการของศาสตร์สาขาวิชานั้นๆ
เป็นหลัก ไม่ได้สัมพันธ์โดยตรงกับการประกอบอาชีพ และสาขาวิชาชีพซึ่งมุ่งเน้นการศึกษาใน
ลักษณะของศาสตร์เชิงประยุกต์ เพื่อให้ให้นักศึกษามีความรู้และทักษะระดับสูงซึ่งจำเป็นต่อการ
ประกอบอาชีพ และนำไปสู่การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ

⁹ กระทรวงศึกษาธิการ. อังแล้ว เจริญอรอดที่ 1. หน้า 4.

การเรียนรู้ในสายวิชาการควรจะพัฒนาความสามารถที่สำคัญทั้งในการทำงาน และการดำรงชีพในชีวิตประจำวัน ส่วนหลักสูตรสาขาวิชาซึ่งเกี่ยวข้องกับความเข้าใจ การวิจัยและความรู้ทางทฤษฎีในสาขา/สาขาวิชาและสาขา/สาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง และพัฒนาความสามารถในการคิดและการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมกับทุกสถานการณ์ อย่างไรก็ตามหลักสูตรทั้งสองสายดังกล่าวมีจุดเน้นที่แตกต่างกัน ซึ่งควรสะท้อนให้เห็นในรายละเอียดของเนื้อหาสาระสำคัญและในชื่อปริญญา ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาหนึ่งสามารถเปลี่ยนไปศึกษาต่อระดับสูงขึ้นในอีกสาขาวิชาหนึ่งได้ ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาอาจจะกำหนดเงื่อนไขบางประการของการเข้าศึกษาได้ เพื่อให้ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้และทักษะที่จำเป็นเพียงพอสำหรับการศึกษาต่อในระดับนั้นๆ และบรรลุผลการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรนั้นๆคาดหวัง

2) การเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย

การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่นักศึกษาพัฒนาขึ้นในตนเองจากประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างการศึกษ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมีอย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้

(1) **ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral)** หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม

(2) **ด้านความรู้ (Knowledge)** หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิด และการนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่างๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

(3) **ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)** หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่างๆในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน

(4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบ ในการเรียนรู้ของตนเอง

(5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

นอกจากผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านนี้ บางสาขาวิชาต้องการทักษะทางกายภาพสูง เช่น การเดินร่า คนตรี การวาดภาพ การแกะสลัก พลศึกษา การแพทย์ และวิทยาศาสตร์การแพทย์ จึงต้องเพิ่มการเรียนรู้ทางด้านทักษะพิสัย (Domain of Psychomotor Skill)

มาตรฐานผลการเรียนรู้ (Domain of Learning) คือ ข้อกำหนดเฉพาะซึ่งเป็นผลที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนพัฒนาขึ้นจากการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน ที่ได้รับการพัฒนาระหว่างการศึกษา จากการเรียนรู้ และการเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดให้ทั้งในและนอกหลักสูตร และแสดงออกถึงความรู้ ความเข้าใจและความสามารถจากการเรียนรู้เหล่านั้น ได้อย่างเป็นที่เชื่อถือเมื่อเรียนจบในรายวิชาหรือหลักสูตรนั้นแล้ว

มาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งมีอย่างน้อย 5 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น เป็นมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตทุกคนในทุกระดับคุณวุฒิ โดยแต่ละด้านจะมีระดับความซับซ้อนเพิ่มขึ้น เมื่อระดับคุณวุฒิสูงขึ้น ทักษะและความรู้จะเป็นการสะสมจากระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าสู่ระดับที่สูงขึ้น ดังนั้น มาตรฐานผลการเรียนรู้ของระดับคุณวุฒิใดคุณวุฒิหนึ่ง จะรวมมาตรฐานผลการเรียนรู้ในสาขา/สาขาวิชาเดียวกันของระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าด้วย

มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ใช้กับนักศึกษาทุกคน แม้ว่าบางสาขา/สาขาวิชานักศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาเป็นการเฉพาะ เช่น จรรยาบรรณของแพทย์ นักบัญชี และนักกฎหมาย เป็นต้น

มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้ และด้านทักษะทางปัญญา จะเกี่ยวข้องโดยตรงกับสาขา/สาขาวิชาที่เรียน ซึ่งต้องระบุรายละเอียดของความรู้และทักษะของสาขา/สาขาวิชาที่เหมาะสมกับระดับคุณวุฒิไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร และรายละเอียดของรายวิชา

มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มุ่งหวังให้นักศึกษาทุกคนไม่ว่าจะเป็นระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชาใด ต้องบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านเหล่านี้

มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มุ่งหวังให้นักศึกษาทุกคนไม่ว่าจะเป็นระดับคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาใด ต้องบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านนี้ แต่สำหรับนักศึกษาที่เรียนในสาขา/สาขาวิชาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับมาตรฐานผลการเรียนรู้นี้จะต้องเน้นให้มีความชำนาญมากกว่านักศึกษาสาขา/สาขาวิชาอื่นๆ เช่น นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ จะต้องมีความชำนาญและทักษะตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้และด้านทักษะทางปัญญาเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

3) มาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี¹⁰

มาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับที่ 2 ปริญญาตรี อย่างน้อยต้องเป็นดังนี้

(1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม และวิชาชีพโดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น ค่านิยมพื้นฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม อาทิ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจโลก เป็นต้น

(2) ด้านความรู้

มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ ตระหนัก รู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ มีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชา และตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการต่อ

¹⁰ กระทรวงศึกษาธิการ. อ่างแล้ว เจริญครั้งที่ 1. หน้า 9-10.

ยอดองค์ความรู้ ส่วนหลักสูตรวิชาชีพที่เน้นการปฏิบัติ จะต้องตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์

(3) ด้านทักษะทางปัญญา

สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและสามารถประเมินข้อมูลแนวคิดและหลักฐานใหม่ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหาและงานอื่นๆด้วยตนเอง สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงความรู้ทางภาคทฤษฎี ประสบการณ์ทางภาคปฏิบัติ และผลกระทบจากการตัดสินใจ สามารถใช้ทักษะและความเข้าใจอันดีงอ่งแท้ในเนื้อหาสาระทางวิชาการและวิชาชีพ สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ นักศึกษาสามารถใช้วิธีการปฏิบัติงานประจำและหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

(4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

มีส่วนช่วยและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ไม่ว่าจะเป็นผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและต้องใช้นวัตกรรมใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม รับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาตนเองและอาชีพ

(5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สามารถศึกษาและทำความเข้าใจในประเด็นปัญหา สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในการศึกษาค้นคว้า และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผลแปลความหมาย และนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างสม่าเสมอ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูด การเขียน สามารถเลือกใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันได้

4) ลักษณะของหลักสูตรในระดับปริญญาตรี¹¹

จากมาตรฐานผลการเรียนรู้¹¹ นำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรในระดับปริญญาตรี หลักสูตรระดับปริญญาตรีต้องออกแบบมาเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ความเข้าใจในสาขาวิชาอย่างกว้างๆ เน้นให้รู้สึกในบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์การพัฒนาและผลการวิจัยล่าสุด นักศึกษาควรตระหนักถึงความรู้และทฤษฎีในสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ปริญญาตรีเป็น

¹¹ กระทรวงศึกษาธิการ. อ่างแล้ว เจริญรอดที่ 1. หน้า 15.

คุณวุฒิขั้นพื้นฐานสำหรับการเข้าสู่อาชีพในสาขาต่างๆที่ใช้ทักษะความชำนาญสูงและการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้นหลักสูตรจะต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งคุณธรรมจริยธรรม ความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติในวิชาชีพ และพื้นฐานความรู้ภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎี และการวิจัยที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อด้วย

2.3 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ระดับปริญญาตรี¹²

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับที่ 2 ปริญญาตรี โดยทั่วไปจะมีความรู้ความสามารถ อย่างน้อยต่อไปนี้

(1) ความรู้ที่ครอบคลุม สอดคล้อง และเป็นระบบในสาขา/สาขาวิชาที่ศึกษา ตลอดถึงความเข้าใจในทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง

(2) ความสามารถที่จะตรวจสอบปัญหาที่ซับซ้อน และพัฒนาแนวทางในการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์จากความเข้าใจที่ลึกซึ้งของตนเองและความรู้จากสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยอาศัยคำแนะนำแต่เพียงเล็กน้อย

(3) ความสามารถในการค้นหา การใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติที่เหมาะสมในการวิเคราะห์ และแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ตลอดจนการเลือกใช้กลไกที่เหมาะสมในการสื่อสารผลการวิเคราะห์ต่อผู้รับข้อมูลข่าวสารกลุ่มต่างๆ

(4) ในกรณีของหลักสูตรวิชาชีพ สิ่งสำคัญคือ ความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพในวิชาชีพนั้นๆ

(5) ในกรณีของหลักสูตรวิชาการที่ไม่มุ่งเน้นการปฏิบัติในวิชาชีพ สิ่งสำคัญคือ ความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในผลงานวิจัยต่างๆในสาขา/สาขาวิชานั้น ความสามารถในการแปลความหมาย การวิเคราะห์ และประเมินความสำคัญของการวิจัยในการขยายองค์ความรู้ในสาขา/สาขาวิชา

¹² กระทรวงศึกษาธิการ. อ่างแล้ว เจริญรอดที่ 1. หน้า 19-20.

คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

- (1) มีความคิดริเริ่มในการแก้ไขปัญหา และข้อโต้แย้งทั้งในสถานการณ์ส่วนบุคคลและของกลุ่ม โดยการแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ที่เหมาะสมไปปฏิบัติได้
- (2) สามารถประยุกต์ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎีและระเบียบวิธีการศึกษา ค้นคว้าในสาขาวิชาของตนเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและข้อโต้แย้งในสถานการณ์อื่นๆ
- (3) สามารถพิจารณาแสวงหา และเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาทางวิชาการ หรือวิชาชีพ โดยยอมรับข้อจำกัดของธรรมชาติของความรู้ในสาขาวิชาของตน
- (4) มีส่วนร่วมในการติดตามพัฒนาการในศาสตร์ของตนให้ทันสมัย และเพิ่มพูนความรู้และความเข้าใจของตนอยู่เสมอ
- (5) มีจริยธรรมและความรับผิดชอบสูงทั้งในบริบททางวิชาการ ในวิชาชีพและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

2.4 หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนภายใต้ความอุปการะคุณของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ก่อกำเนิดขึ้นตามเจตนารมณ์ของมูลนิธิที่ต้องการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาด้านสังคมสงเคราะห์ ซึ่งเป็นภารกิจหลักสำคัญประการหนึ่งของมูลนิธิฯ โดยได้รับอนุมัติจากทบวงมหาวิทยาลัยให้คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ วิทยาลัยหัวเฉียว (ชื่อในขณะนั้น) ดำเนินการเปิดสอนหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ.2533

ต่อมาในปีพ.ศ.2535 ได้รับอนุมัติจากทบวงมหาวิทยาลัยให้จัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัยขึ้นในพื้นที่ ตำบลบางโจลง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯพระราชทานนามว่า “มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ” หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิตได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาจากทบวงมหาวิทยาลัย ในปีพ.ศ.2536 และในปีพ.ศ.2540 เปลี่ยนชื่อจากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์เป็นคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

ปัจจุบันคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม จัดการเรียนการสอน โดยใช้หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2555)

2.4.1 ปรัชญาของหลักสูตร

มุ่งให้บัณฑิตมีความรู้ ทักษะ ทักษะคิดที่ดีต่อวิชาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณของการเป็นนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ เพื่อรับใช้สังคม

2.4.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อผลิตนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตร สามารถปฏิบัติงานให้ผู้ให้บริการมีการพัฒนาและมีความพึงพอใจ รวมทั้งทำงานร่วมกับสหวิชาชีพอื่นๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4.3 การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

คุณลักษณะพิเศษของนักศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต คือ เป็นนักศึกษาที่มีความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการกับกลุ่มเป้าหมาย สามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย มีความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีจิตอาสา มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีความพร้อมในการทำงานได้ทันทีหลังสำเร็จการศึกษา และปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์¹³

2.4.4 โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็นหมวดวิชาที่สอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2548 ดังนี้

จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร	139 หน่วยกิต
1) หมวดวิชาทั่วไป	30 หน่วยกิต

¹³ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555). หน้า 51.

- กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	8 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	6 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และ คณิตศาสตร์	7 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาภาษา	9 หน่วยกิต

2) หมวดวิชาเฉพาะ

103 หน่วยกิต

2.1) วิชาพื้นฐานวิชาชีพ	21 หน่วยกิต
2.2) วิชาชีพ	64 หน่วยกิต
2.2.1) วิชาบังคับภาคทฤษฎี	42 หน่วยกิต
2.2.2) วิชาบังคับภาคปฏิบัติ	22 หน่วยกิต
2.3) วิชาเฉพาะด้าน	18 หน่วยกิต

3) หมวดวิชาเลือกเสรี

6 หน่วยกิต

2.4.5 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต

ผลการเรียนรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาหรือบัณฑิต มีความสำคัญในสังคมปัจจุบันที่เป็นสังคมฐานความรู้ เนื่องจากบัณฑิตจะต้องใช้ความรู้ในการประกอบอาชีพสร้างความมั่นคงให้แก่ตนเอง สังคมและประเทศชาติ และผู้สำเร็จการศึกษาในสาขา/สาขาวิชาหนึ่งอย่างน้อยต้องมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ขั้นต่ำของสาขา/สาขาวิชานั้นๆ เพื่อให้ความมั่นใจแก่สังคมได้ว่าผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนมีความรู้ความสามารถที่เพียงพอในการทำงานตามสาขา/สาขาวิชานั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล¹⁴

หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต กำหนดกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ไว้ 6 ด้าน ดังนี้¹⁵

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1.1 แสดงออกถึงจิตสำนึกและตระหนักในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

¹⁴ กระทรวงศึกษาธิการ. อ่างแล้ว เจริญรอดที่ 1. หน้า 26.

¹⁵ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. อ่างแล้ว เจริญรอดที่ 13. หน้า 51-

54.

1.2 มีคุณธรรม 6 ประการ ได้แก่ ขยัน อดทน ประหยัด เมตตา ซื่อสัตย์ กตัญญู และดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.3 แสดงออกถึงความมีวินัยและความรับผิดชอบ เสียสละและเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม

1.4 เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆขององค์กรและสังคม

1.5 มีความเข้าใจผู้อื่นด้วยการเคารพคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

2. ด้านความรู้

2.1 อธิบายความรู้หลักการและทฤษฎีในรายวิชาที่เรียน

2.2 บรูณาการความรู้ในรายวิชาที่เรียนกับการเรียนในสาขาวิชาชีพ

2.3 รู้และเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าในความรู้เฉพาะด้านในสาขา/ งานวิจัยที่ใช้ในการแก้ปัญหา/ต่อยอดองค์ความรู้

2.4 รู้และตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ ข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

3. ด้านทักษะทางปัญญา

3.1 สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจ ประเมินข้อมูลจากหลักฐานที่เชื่อถือได้ แล้นำข้อสรุปมาใช้

3.2 สามารถศึกษาวิเคราะห์ปัญหาที่ซับซ้อนและเสนอแนวทางแก้ไขที่สร้างสรรค์

3.3 สามารถใช้ทักษะและความเข้าใจในบริบททางวิชาการ และวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และหาแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

3.4 สามารถประยุกต์ใช้และบูรณาการความรู้ในสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์กับความรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 สามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหากลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม

4.2 สามารถปรับตัวเข้าทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกกลุ่ม

4.3 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหา

4.4 สามารถวางแผนและรับผิดชอบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และพัฒนาตนเองและวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 สามารถระบุและใช้เทคนิคทางสถิติในการศึกษา ค้นคว้าและเสนอแนวทางแก้ปัญหา

5.2 สามารถสรุปประเด็นและสื่อสารทั้งการพูดและการเขียน และเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

5.3 มีวิจรรย์ญาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมายและนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

5.4 สามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.5 สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสม

6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

6.1 มีความสามารถในการปฏิบัติทักษะทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ในการประเมินวินิจฉัย ป้องกัน แก้ไข ฟื้นฟู และพัฒนาผู้ใช้บริการตามมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมของนักสังคมสงเคราะห์

6.2 มีความสามารถในการปฏิบัติทักษะวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ อย่างบูรณาการ โดยประยุกต์ใช้ความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

2.5 ความรู้เกี่ยวกับสังคมสงเคราะห์

2.5.1 วิชาชีพสังคมสงเคราะห์

สังคมสงเคราะห์ถือเป็นวิชาชีพหนึ่ง (Professional social work) ได้รับการยอมรับกันโดยทั่วไปว่ามีเอกลักษณ์ในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยคุณลักษณะสำคัญ 6 ประการ ดังนี้

1. องค์ความรู้ (Body of knowledge) นักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพจะได้รับการฝึกฝนและการศึกษาอบรมความรู้ทางทฤษฎีเป็นกรอบพื้นฐานของการปฏิบัติงาน ทฤษฎีทางสังคมสงเคราะห์ประกอบด้วย 2 กลุ่มทฤษฎีได้แก่ กลุ่มทฤษฎีสำหรับการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ (Theories for social work practice) เป็นกลุ่มองค์ความรู้เกี่ยวกับคนและสังคม ซึ่งอาศัยความรู้จาก

สังคมศาสตร์ (Social science) และพฤติกรรมศาสตร์ (Behavioral science) และกลุ่มทฤษฎีการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ (Theories of social work) เป็นกลุ่มองค์ความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติงานและเทคนิควิธีการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์

2. ทักษะ (Skill) ทักษะทางสังคมสงเคราะห์สามารถได้รับการถ่ายทอดจากการให้ความรู้ การให้คำปรึกษาแนะนำ และการฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอจนเกิดความเชี่ยวชาญในงาน

3. ทักษะทัศนคติ (Attitude) การทำงานของนักสังคมสงเคราะห์ต้องอาศัยทัศนคติและค่านิยมที่ถูกต้องต่อวิชาชีพ และนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ

4. การมอบหมายงาน (Job assignment) การทำงานสังคมสงเคราะห์มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามสายงาน มีการมอบหมายงานให้ทำตามความถนัด ความเหมาะสมและความสามารถในงานประเภทนั้นๆ

5. สมาคมวิชาชีพ (Professional association) มีองค์กรที่เป็นสถาบันวิชาชีพรับรองเพื่อยกระดับวิชาชีพและพัฒนาวิชาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

6. จรรยาบรรณ (Code of ethics) เป็นข้อกำหนดที่ตกลงร่วมกัน สำหรับให้ผู้ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์นำไปยึดถือไว้เป็นบรรทัดฐานในการทำงาน

2.5.2 ปรัชญาของงานสังคมสงเคราะห์

ปรัชญาของงานสังคมสงเคราะห์ คือ การช่วยเหลือบุคคล กลุ่มและชุมชนให้สามารถช่วยตนเองได้ (Help them to help themselves)

2.5.3 ทักษะการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์

ทักษะในการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์ ในการให้บริการแก่ผู้รับบริการทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว กลุ่ม และชุมชน มีทักษะที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. ทักษะการสัมภาษณ์ (Interviewing)

การสัมภาษณ์ (Interviewing)¹⁶ โดยทั่วไป หมายถึง การพบปะกันระหว่างคน 2 คนหรือมากกว่านั้น โดยมีการนัดกันล่วงหน้า เพื่อสนทนากันในบางเรื่อง หรืออาจหมายถึงการป้อนคำถามเพื่อต้องการคำตอบอย่างมีจุดมุ่งหมายก็ได้ การสัมภาษณ์ไม่ใช่การสนทนา (Conversation) แต่เป็นสิ่งที่มุ่งหมายจึงจำเป็นต้องมีการเตรียมตัว (Preparation) และการฝึกหัดในการสัมภาษณ์ เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ทำการสัมภาษณ์ต้องมีพื้นฐานในการพัฒนาการสนทนา ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย โดยการมีส่วนร่วมของผู้ถูกสัมภาษณ์ กระบวนการสัมภาษณ์ในการให้ความช่วยเหลือประกอบด้วย การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้สัมภาษณ์กับผู้ถูกสัมภาษณ์ ซึ่งมีปฏิริยาโต้ตอบและเกิดกระบวนการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทั้งนี้เพื่อนำมาสู่การแก้ไขปัญหาของผู้ถูกสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ของนักสังคมสงเคราะห์ ยังมีทักษะที่สำคัญที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ดังนี้

1) **ทักษะการนำ (Leading skill)** การนำในที่นี้ คือ การเป็นผู้นำในการเริ่มต้นสนทนา ซึ่งได้แก่ การดำเนินการเพื่อให้เกิดความเป็นกันเอง มิมิตรไมตรี เกิดความสบายใจและพร้อมที่จะนำไปสู่การสนทนาอย่าง

มีจุดหมายหรือที่เรียกว่า การสัมภาษณ์

2) **ทักษะการฟัง (Listening)** เป็นศิลปะอย่างหนึ่งของผู้สัมภาษณ์ที่จะต้องมีความอดทนและใช้สมาธิ จึงจะเข้าใจในข้อมูลที่ได้รับ รวมทั้งเข้าใจพฤติกรรมการแสดงออกของผู้ถูกสัมภาษณ์ด้วย ทักษะการฟังประกอบด้วย

2.1 การใส่ใจ (Attending) พฤติกรรมที่แสดงถึงความใส่ใจในตัวผู้รับบริการ ได้แก่ การสบตกัน ฟังอย่างตั้งใจ มีการโต้ตอบบ้าง พุดเสริมบ้าง ลักษณะผู้ฟังที่ดีควรประกอบด้วย การมีทัศนคติที่ดีต่อผู้ถูกสัมภาษณ์ ตั้งคำถามเป็นเมื่อไม่เข้าใจในเรื่องราว สนใจในคำพูดและความรู้สึกนึกคิดของผู้ถูกสัมภาษณ์ ไม่นำความรู้สึกส่วนตัวมาเกี่ยวข้องในการสนทนา ตอบสนองต่อความคิดโดยไม่ตอบสนองต่อบุคคล ไม่ได้เถียงและไม่ด่วนตัดสิน

2.2 การทบทวนประโยค (Paraphrasing) เป็นการพูดซ้ำกับประโยคที่ผู้ถูกสัมภาษณ์พูด แต่ผู้สัมภาษณ์ควรใช้ถ้อยคำและประโยคให้กระชับโดยคงความหมายเดิมไว้ วัตถุประสงค์ของการทบทวนประโยคก็เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ทราบว่า เราเข้าใจเรื่องทั้งหมดที่พูดทั้งคำพูดและความรู้สึก

¹⁶ สุรางค์รัตน์ วศินธรรม. ทักษะการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์. 2542. หน้า 28.

2.3 การทำให้เกิดความกระจ่าง (Clarifying) มีลักษณะคล้ายๆกับการทบทวนประโยค แต่ทำให้เกิดความกระจ่างชัดในการเปิดเผยตนเองของผู้สัมภาษณ์ ซึ่งรับฟังเรื่องราวต่างๆของผู้ถูกสัมภาษณ์ที่มีความสับสนในเนื้อหาจนอาจทำให้มีการวินิจฉัยผิดพลาดได้ กรณีเช่นนี้ผู้สัมภาษณ์จะต้องใช้คำพูดหรือข้อความที่แสดงถึงความรู้สึกและทัศนคติที่แสดงถึงความเข้าใจอย่างชัดเจนในตัวผู้ถูกสัมภาษณ์

3) ทักษะการสะท้อนกลับ (Reflecting skill) เป็นการแสดงออกเพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เข้าใจว่าผู้สัมภาษณ์กำลังพูดถึงเรื่องเดียวกันและยืนยันถึงความเข้าใจในการสนทนา

4) ทักษะการสรุป (Summarizing skill) เป็นความพยายามรวบรวมสิ่งที่พูดคุยกันให้เป็นประโยคเดียว ครอบคลุมเรื่องที่คุยกันในแต่ละตอนของการสัมภาษณ์หรือตอนสุดท้ายของการสัมภาษณ์ก็ได้ ข้อพึงระวังในการสรุป คือ ไม่ควรแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมจากสิ่งที่ได้มาขณะนั้น จุดมุ่งหมายการสรุปควรอยู่ที่การช่วยให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้สำรวจความคิดและความรู้สึกของตนเอง

5) ทักษะการเผชิญหน้า (Confronting skill) เป็นการบอกถึงความรู้สึกที่ผู้สัมภาษณ์มีต่อตนเองอย่างตรงไปตรงมา การบอกถึงความรู้สึกดังกล่าวจะช่วยให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เข้าใจตนเองมากขึ้น ผลเสียอย่างหนึ่งของการใช้ทักษะการเผชิญหน้า คือ อาจทำให้เกิดอารมณ์ต่อต้าน เกิดความกังวลใจ ตื่นเต้นและทำทนาย ผู้สัมภาษณ์จะต้องใช้วิจารณญาณพิจารณาถึงความเหมาะสมของการใช้ทักษะด้านนี้ ด้วยการพิจารณาถึง ลักษณะของผู้ถูกสัมภาษณ์ประกอบด้วย

6) ทักษะการตีความ (Interpretation skill) เป็นการอธิบายความหมายของเหตุการณ์ เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เข้าใจในปัญหาของตนเอง รวมทั้งเป็นการนำเสนอกรอบความคิดใหม่ๆด้วย

7) ทักษะการให้ข้อมูล (Information skill) เป็นการให้ข้อมูลต่างๆ ที่ผู้ถูกสัมภาษณ์ต้องการทราบ รวมทั้งเป็นการให้ข้อมูลตามที่ผู้สัมภาษณ์เห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาของผู้ถูกสัมภาษณ์

8) ทักษะการเงียบ (Silence skill) “การเงียบ” ที่ใช้ในการสนทนาโดยทั่วไปจะหมายถึงการปฏิเสธหรือไม่ยอมรับ แต่ถ้านำมาใช้ในการให้ความช่วยเหลือ นั่น “การเงียบ” จะมีความหมายกว้าง ครอบคลุมถึงช่วงเวลาของการทบทวนความรู้สึก นึกคิด การใช้ความเงียบให้เกิดประโยชน์ในการสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ควรดำเนินการด้วยการวิเคราะห์ความเงียบที่เกิดขึ้นว่า ความเงียบ

เกิดขึ้นเพราะสาเหตุใด เช่น ถ้าความเจ็บเกิดขึ้นเพราะผู้ถูกสัมภาษณ์ต่อต้าน ควรมีการชี้แจง ขอบเขตและลักษณะของวัตถุประสงค์การสัมภาษณ์ และถ้าความเจ็บเกิดขึ้น เพราะผู้ถูกสัมภาษณ์ ต้องการกำลังใจหรือความมั่นใจ สิ่งที่ผู้สัมภาษณ์พึงทำคือ การทำลายความเจ็บด้วยคำพูดที่สร้างความมั่นใจ

จากความรู้เรื่องการสัมภาษณ์ที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการสัมภาษณ์จำเป็นต้องอาศัย เวลาสำหรับการฝึกฝน เพื่อให้เกิดความชำนาญและความคล่องตัวทั้งในด้านการนำการสนทนาเพื่อ ไปสู่เป้าหมายของการสัมภาษณ์ จำเป็นต้องมีการฝึกปฏิบัติเพิ่มเติมอยู่เสมอๆ ความตั้งใจ การหมั่น เป็นผู้สังเกตและประเมินตนเองทุกครั้งที่ปฏิบัติงาน ย่อมช่วยให้ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้ที่มีความชำนาญ ในการสัมภาษณ์ได้ สิ่งหนึ่งที่พึงระลึก คือ แม้ผู้สัมภาษณ์จะปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลง แต่ผู้ถูกสัมภาษณ์มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นทักษะการ สัมภาษณ์จึงเป็นสิ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาอยู่เสมอๆ

2. ทักษะการเยี่ยมบ้าน (Home Visiting)

การเยี่ยมบ้านเป็นวิธีการอย่างหนึ่ง ที่ใช้สำหรับการแสวงหาข้อเท็จจริงประกอบการ สัมภาษณ์ในขั้นแรกรับ และการกำหนดแนวทางการให้ความช่วยเหลือ ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็น เครื่องมือที่ช่วยในการติดตามผลและประเมินผลให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

3. ทักษะการให้คำแนะนำปรึกษา

การให้คำปรึกษาเป็นทักษะทางวิชาชีพ¹⁷ (professional skill) อย่างหนึ่งทางด้านสังคม สงเคราะห์ นักสังคมสงเคราะห์เป็นผู้นำกระบวนการแนะแนว มาใช้ร่วมกับการให้คำปรึกษาและ การช่วยเหลือผู้รับบริการปรึกษาหรือผู้รับบริการตามแนวทางสังคมสงเคราะห์ การให้การปรึกษา เป็นงานหนึ่งที่นักสังคมสงเคราะห์ใช้ร่วมกับการสัมภาษณ์ โดยมีจุดประสงค์ให้การปรึกษาเป็น ทักษะที่ช่วยให้นักสังคมสงเคราะห์สามารถเข้าถึงข้อเท็จจริงของผู้รับบริการปรึกษา

4. ทักษะการติดตาม (Follow up) และ ประเมินผล (Evaluation)

การติดตามและประเมินผล จะช่วยให้นักสังคมสงเคราะห์ทราบถึงผลการดำเนินงานว่าเป็นไป ตามแผนที่กำหนดไว้หรือมีปัญหาและอุปสรรคใด เพื่อที่จะนำมาใช้ในการปรับเปลี่ยนแผนและ

17

นงลักษณ์ เอมประดิษฐ์. การสังคมสงเคราะห์กับการให้คำปรึกษา. 2541. หน้า 34.

แก้ไขตามสถานการณ์ รวมทั้งช่วยให้นักสังคมสงเคราะห์ตัดสินใจปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมมากยิ่งขึ้น และกระทำได้อย่างทันที่

การปฏิบัติงานจะใช้การติดตามและประเมินผลในกรณีดังต่อไปนี้

- 1) เมื่อมีผู้มาขอรับบริการในขณะที่ทำการแรกรับ ผู้ปฏิบัติงานต้องทำการตัดสินใจต่อสภาพธรรมชาติเบื้องต้นของปัญหา ประเมินความสามารถของบุคคล ความพร้อม และความเหมาะสมของการให้ความช่วยเหลือของหน่วยงานกับผู้มาขอรับบริการ ดังนั้นในขั้นตอนนี้การประเมินผลเบื้องต้นจึงมีความจำเป็นต้องนำมาใช้ในการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์
- 2) การติดตามความเป็นไปของผู้รับบริการถือว่าเป็นความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยต้องประเมินถึงทัศนคติ สภาพทางอารมณ์ การแสดงออก และความสามารถในการแก้ไขปัญหาของผู้มาขอรับบริการ โดยจะต้องประเมินตั้งแต่จุดแรกที่มีการพบ จนถึงขั้นตอนที่ยุติการให้ความช่วยเหลือว่าผู้มาขอรับบริการได้รับประสบการณ์อย่างไรบ้างจากผลการให้ความช่วยเหลือ
- 3) เมื่อสิ้นสุดกระบวนการให้ความช่วยเหลือ โดยประเมินความเปลี่ยนแปลงต่างๆที่เกิดขึ้นกับผู้มาขอรับบริการ การประเมินว่าการดำเนินงานสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายทั้งของผู้มาขอรับบริการและหน่วยงาน
- 4) ความเห็นของผู้มาขอรับบริการต่อการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงาน และวิธีการให้ความช่วยเหลือว่ามีประโยชน์ต่อผู้มาขอรับบริการมากน้อยเพียงใด และหน่วยงานจะต้องทำการปรับปรุงให้เกิดประโยชน์และสอดคล้องกับความต้องการของผู้มาขอรับบริการ
- 5) การประเมินขั้นตอนต่างๆของการให้ความช่วยเหลือ ควรมีการติดตามและประเมินผลเพื่อปรับปรุงการให้บริการและการปฏิบัติงานของผู้ทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.5.4 จรรยาบรรณของนักสังคมสงเคราะห์

จรรยาบรรณทางวิชาชีพ ถือเป็นหลักความประพฤติที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ยึดถือปฏิบัติ อันนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงาน พัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานเชิงวิชาชีพ ตลอดจนรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง และสถานะของวิชาชีพ¹⁸

สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ได้จัดทำจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ไว้ 6 ด้าน ดังต่อไปนี้¹⁹

1. จรรยาบรรณต่อตนเอง

ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเองในฐานะนักวิชาชีพ และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ เสียสละ มีคุณธรรม ประพฤติตนอยู่ในกรอบวัฒนธรรมและบริบทที่เหมาะสม ตลอดจนเพิ่มพูนความรู้และทักษะอยู่เสมอ

1.1 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงประพฤติปฏิบัติตนในกรอบวัฒนธรรม และบริบทที่เหมาะสม ละเว้นความประพฤติที่จะก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อตนเองและวิชาชีพ

1.2 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญ และมีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ

1.3 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และเสียสละ

2. จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงยึดมั่นในหลักวิชาการทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ รักษาเกียรติภูมิ และส่งเสริมวิชาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

2.1 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงปฏิบัติงานโดยยึดความถูกต้องตามหลักวิชาการด้านสังคมสงเคราะห์และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงมาตรฐานการปฏิบัติงานของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

2.2 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงรักษาเกียรติภูมิแห่งวิชาชีพ ไม่นำวิชาชีพไปแสวงหาประโยชน์เพื่อตนเองโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และกระทำในลักษณะที่จะก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

2.3 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงมีความรู้ความสามารถในการจัดการความรู้ เพื่อยกระดับไปสู่งานวิชาการหรืองานวิจัย ที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ใช้บริการและความก้าวหน้าในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

2.4 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมการสอนงาน การนิเทศงาน และการศึกษาสังคมสงเคราะห์

¹⁹

สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์. จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์. 2559. หน้า 7-9.

3. จรรยาบรรณต่อผู้ใช้บริการ (บุคคล กลุ่ม ชุมชน)

ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงยึดถือประโยชน์สูงสุดของผู้ใช้บริการ โดยเคารพในศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์ สิทธิความเป็นส่วนตัว รักษาความลับของผู้ใช้บริการ ยึดหลักการมีส่วนร่วมและรักษาสัมพันธภาพทางวิชาชีพ รวมทั้งให้ความสำคัญต่อผู้ที่มีความต้องการเป็นพิเศษ ทั้งนี้หมายรวมถึงการพิทักษ์คุ้มครอง และพัฒนาความเป็นอยู่ที่ดีของบุคคล กลุ่ม ชุมชน

3.1 ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงเคารพในศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายของปัจเจกบุคคล โดยปราศจากอคติทั้งปวง

3.2 ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงยึดหลักการดำเนินงานเพื่อเสริมพลังอำนาจของผู้ใช้บริการ ให้เกิดความเข้มแข็ง เชื่อมั่นและเห็นคุณค่าในตนเอง สามารถพัฒนาไปสู่การเป็นผู้พิทักษ์สิทธิของตนเอง กลุ่ม ชุมชน

3.3 ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงยึดหลักการดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วม เชื่อในศักยภาพ เคารพสิทธิในการตัดสินใจด้วยตนเองของผู้ใช้บริการ โดยยึดถือประโยชน์สูงสุดของผู้ใช้บริการเป็นสำคัญ

3.4 ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงรักษาความลับของผู้ใช้บริการ และไม่นำข้อมูลไปสื่อสาร หรือเผยแพร่ต่อสาธารณะ โดยไม่ได้รับการยินยอมจากผู้ใช้บริการและ/หรือผู้เกี่ยวข้อง เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลเพื่อประโยชน์ของผู้ใช้บริการ และการรักษาไว้ซึ่งสวัสดิภาพความปลอดภัยของชีวิต ซึ่งต้องกระทำอย่างระมัดระวัง

3.5 ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงรักษาสัมพันธภาพทางวิชาชีพตลอดกระบวนการให้บริการกับผู้ใช้บริการ ครอบคลุม กลุ่ม ชุมชน

3.6 ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงถือเป็นความรับผิดชอบในการพิทักษ์คุ้มครอง และพัฒนาความเป็นอยู่ที่ดีของบุคคล กลุ่ม และชุมชน

4. จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมวิชาชีพและผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่น

ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงเคารพ ให้เกียรติ สนับสนุนความร่วมมือในการทำงานเป็นเครือข่าย ร่วมขับเคลื่อนการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการและวิชาชีพ

4.1 ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงให้เกียรติ เคารพในสิทธิ หน้าที่และขอบเขตความรับผิดชอบของผู้ร่วมวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่น

4.2 ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนซึ่งกันและกัน ใน

การปฏิบัติการกิจ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ใช้บริการ

4.3 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงให้ความสำคัญของการทำงานร่วมกับผู้ร่วมวิชาชีพเดียวกันและกับผู้ร่วมงานในสาขาวิชาชีพอื่นๆ ทั้งในและนอกหน่วยงาน

4.4 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงไม่ส่งเสริม ไม่เพิกเฉย หรือปกป้องการประพฤติผิดของผู้ร่วมวิชาชีพและผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่น เพื่อผลประโยชน์แห่งตนหรือผู้กระทำการนั้นๆ

4.5 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงเคารพในสิทธิการเป็นเจ้าของงานและผลงาน โดยไม่นำงานและผลงานของผู้อื่น ไปแอบอ้างว่าเป็นของตน

5. จรรยาบรรณต่อองค์กรที่สังกัด

ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงส่งเสริม รักษา และพัฒนาองค์กรเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อผู้ใช้บริการ รวมทั้งมีความรับผิดชอบต่อองค์กรที่ตนสังกัด

5.1 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงมีส่วนร่วมในการส่งเสริม ปรับปรุง พัฒนา องค์กร ให้ดำเนินนโยบาย/แนวทางปฏิบัติงานที่คำนึงถึงความเป็นธรรม ผลประโยชน์สูงสุดและการพิทักษ์สิทธิของผู้ใช้บริการเป็นสำคัญ

5.2 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงใช้ทรัพยากรขององค์กรด้วยความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

5.3 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงส่งเสริม สร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เป็นมิตร

5.4 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงตระหนักถึงการดำรงรักษาไว้ซึ่งเกียรติภูมิขององค์กร

6. จรรยาบรรณต่อสังคม

ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่จะมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน

6.1 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงเข้าใจสถานการณ์ ปัญหาและความต้องการทางสังคม และมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายในการป้องกัน แก้ไข หรือขับเคลื่อนทางสังคม เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในเชิงระบบ นโยบาย มาตรการ และกลไกต่างๆ

6.2 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงมีส่วนร่วมในการสื่อสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ เพื่อส่งเสริมสภาพแวดล้อมทางสังคม ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ความเป็นธรรมทางสังคม และสันติสุขของสังคม

6.3 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงยอมรับและเคารพในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมพหุวัฒนธรรมได้

2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปิ่นพัฒน วงศ์ประเสริฐสุข (2552:21) ศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ รุ่นปีการศึกษา 2550 ผลการศึกษาพบว่า บัณฑิตเห็นว่าความรู้ต่างๆที่ได้รับจากการเรียนตลอดหลักสูตรสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในระดับดีมาก แต่สิ่งที่ควรปรับปรุงคือ ทักษะด้านภาษาอังกฤษ สำหรับผลการประเมินจากผู้บังคับบัญชาเห็นว่าคุณสมบัติของบัณฑิตทั้งในด้านความรู้ ทักษะและทัศนคติที่มีต่อการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ส่วนสิ่งที่ควรปรับปรุงมีความคิดเห็นสอดคล้องกับบัณฑิตที่ประเมินตนเองคือ ความรู้ความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษ

สมศักดิ์ นัคลาจารย์ (2556:50-54) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555 ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของตนเองโดยรวมเห็นว่ามีเหมาะสมมาก (ค่าเฉลี่ย 4.12) ข้อเสนอแนะของบัณฑิตต่อการจัดการเรียนการสอน คือ ความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน เนื่องจากนักศึกษาขาดทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ ในส่วนของบุคลิกภาพ นักศึกษาขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าแสดงออก การตัดสินใจช้าและขาดความกระตือรือร้น

ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตเห็นว่า บัณฑิตมีความสามารถเป็นที่น่าพึงพอใจมาก (ร้อยละ 4.19) เมื่อพิจารณาความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะและความสามารถในการทำงานมากที่สุดคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม (ค่าเฉลี่ย 4.53) ด้านความรู้ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.14) ด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.99) ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง

บุคคลและความรับผิดชอบอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.32) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.95) ผลการศึกษารายนี้ชี้ให้เห็นว่าบัณฑิตที่จบการศึกษาในปีการศึกษา 2555 เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ แต่ยังมีจุดอ่อนบางประการที่ต้องพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป โดยเฉพาะด้านเทคนิค/ทักษะที่ใช้ในการปฏิบัติงาน สังคมสงเคราะห์ การคิดวิเคราะห์ การเชื่อมโยง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมสงเคราะห์ และการใช้ภาษาอังกฤษ

ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์ (2557:73-77) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิต และความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2557 ผลการศึกษาพบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีงานทำ (ร้อยละ 88.5) มีระยะเวลาในการได้งานทำครั้งแรกหลังสำเร็จการศึกษา 1-3 เดือน (ร้อยละ 45.8) ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 50.6) ที่ตั้งของหน่วยงานอยู่ในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล (ร้อยละ 63.5) ทำงานในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์/ผู้ช่วยนักสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 49.4) มีความพึงพอใจกับงานที่ทำในปัจจุบันมาก (ร้อยละ 64.7) และบัณฑิตได้นำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้มาก (ร้อยละ 38.8)

การประเมินของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง พบว่า ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification Framework for Higher Education: TQF) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.01$) และผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$) เมื่อพิจารณาผลการประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตในมุมมองของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในแต่ละด้าน พบว่า 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$) 2) ด้านความรู้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) 3) ด้านทักษะทางปัญญา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) 6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$

= 3.95) ส่วนคุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ได้แก่ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (ร้อยละ 55.31) และคุณลักษณะที่ควรปรับปรุง คือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ร้อยละ 29.78)

ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์ (2558:84-94) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2558 ผลการศึกษาพบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีงานทำ (ร้อยละ 88.6) ระยะเวลาในการได้งานทำครั้งแรกหลังสำเร็จการศึกษา 1-3 เดือน (ร้อยละ 52.0) ในระยะเวลา 1 ปีไม่เคยเปลี่ยนงาน หลังจากได้งานทำครั้งแรก (ร้อยละ 63.5) ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 60.0) ที่ตั้งของหน่วยงานอยู่ในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล (ร้อยละ 77.6) ทำงานในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์/ผู้ช่วยนักสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 50.6) มีความพึงพอใจกับงานที่ทำในปัจจุบันมาก (ร้อยละ 64.7) และบัณฑิตได้นำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้มาก (ร้อยละ 48.2)

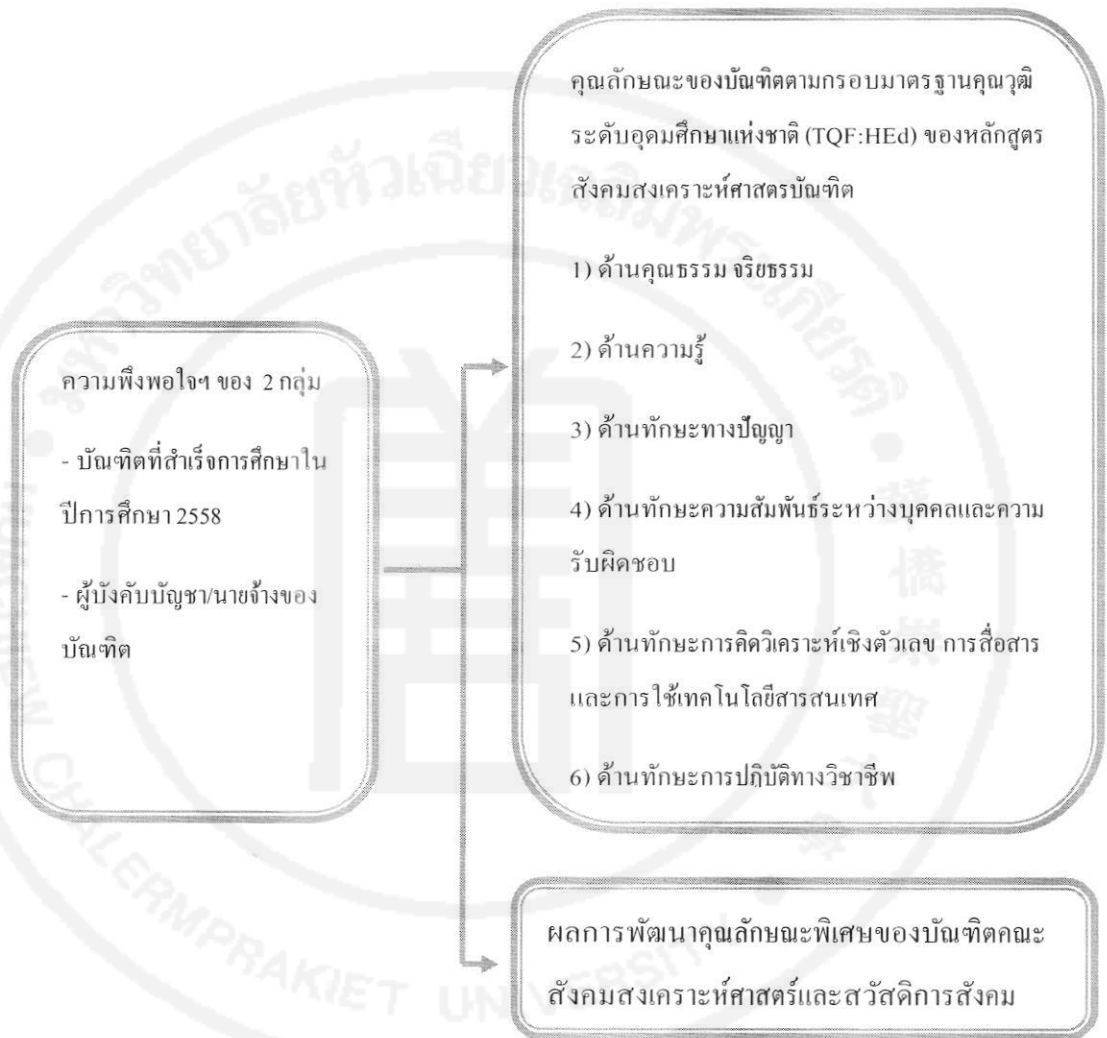
ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification Framework for Higher Education: TQF) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 3.85$) และผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณาผลการประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตในมุมมองของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในแต่ละด้าน พบว่า 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$) 2) ด้านความรู้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) 3) ด้านทักษะทางปัญญา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) 6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) ส่วนคุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ได้แก่ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (ร้อยละ 63.50) และคุณลักษณะ

ที่ควรปรับปรุง คือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศ (ร้อยละ 50.00)

2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีระเบียบวิธีวิจัย ดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

3.5 การเสนอผลการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ดังนี้

1. บัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาจากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2558 จำนวน 139 คน มีบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 95.68

2. ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตที่รับบัณฑิตเข้าทำงาน จำนวน 108 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 75.92

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีเนื้อหาครอบคลุมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต (ม.ค.อ.2) โดยมีแบบสอบถาม 2 ชุด ดังนี้

3.2.1 แบบสอบถามชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับบัณฑิต

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้บัณฑิตที่จบการศึกษาจากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้ประเมินการ

จัดการเรียนการสอน และคุณภาพของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ แบบสอบถาม ประกอบด้วยเนื้อหา 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลการทำงานของบัณฑิต (สำหรับผู้ที่มีการทำงาน)

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจต่อคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิต ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ 6 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ และ 7) ผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม จำนวนรวมทั้งหมด 33 ข้อ

โดยข้อคำถามที่ใช้เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามรูปแบบของ Likert's scale มีค่าคะแนนตั้งแต่ 1 คะแนน ถึง 5 คะแนน กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ความพึงพอใจ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

วิธีการแปลผลการประเมินระดับความพึงพอใจของแบบสอบถามในส่วนนี้ ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ตามเกณฑ์ช่วงคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00	พึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40	พึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60	พึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80	พึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย

1. ข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 2 ข้อ ได้แก่

1.1 คุณลักษณะที่ท่านคิดว่าเป็นจุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และสวัสดิการสังคม (ตอบเพียง 1 ด้านเท่านั้น)

- 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- 2. ด้านความรู้
- 3. ด้านทักษะทางปัญญา
- 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- 5. ด้านด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6. ด้านด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
- 7. ไม่มี

1.2 คุณลักษณะที่ท่านคิดว่าเป็นจุดที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ตอบเพียง 1 ด้านเท่านั้น)

- 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- 2. ด้านความรู้
- 3. ด้านทักษะทางปัญญา
- 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- 5. ด้านด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6. ด้านด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
- 7. ไม่มี

2. ข้อคำถามปลายเปิด จำนวน 5 ข้อ เพื่อให้บัณฑิตแสดงความคิดเห็นในเรื่อง จุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิต จุดอ่อน/ข้อควรปรับปรุงของบัณฑิต ข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอน และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานักศึกษา

ความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามชุดที่ 1

แบบสอบถามชุดที่ 1 ทำการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ดังนี้

1. ความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. ความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดสอบ (pre-test) กับกลุ่มประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่กำลังฝึกภาคปฏิบัติ 3 อยู่ในหน่วยงานเป็นระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha เมื่อทำการทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability Test) ของแบบสอบถามทั้งฉบับได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach เท่ากับ 0.83

3.2.2 แบบสอบถามชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต

แบบสอบถามฉบับนี้ใช้เก็บข้อมูลการประเมินความพึงพอใจ และความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต ที่มีต่อคุณลักษณะและความสามารถของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ แบบสอบถาม ประกอบด้วยเนื้อหา 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะ และความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิต จำแนกตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ 6 ด้าน คือ (1) ด้านคุณธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ และ (7) ผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม จำนวนรวมทั้งหมด 33 ข้อ

ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามรูปแบบของ Likert's scale มีค่าคะแนนตั้งแต่ 1 คะแนน ถึง 5 คะแนน กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ความพึงพอใจ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3

น้อย	2
น้อยที่สุด	1

วิธีการแปลผลการประเมินระดับความพึงพอใจของแบบสอบถามในส่วนนี้ ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ตามเกณฑ์ช่วงคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00	พึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40	พึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60	พึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80	พึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย

1. ข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 2 ข้อ ได้แก่

1.1 คุณลักษณะที่ท่านคิดว่าเป็นจุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และสวัสดิการสังคม (ตอบเพียง 1 ด้านเท่านั้น)

- 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- 2. ด้านความรู้
- 3. ด้านทักษะทางปัญญา
- 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- 5. ด้านด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6. ด้านด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
- 7. ไม่มี

1.2 คุณลักษณะที่ท่านคิดว่าเป็นจุดที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ตอบเพียง 1 ด้านเท่านั้น)

- 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- 2. ด้านความรู้

- 3. ด้านทักษะทางปัญญา
- 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- 5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
- 7. ไม่มี

2. ข้อคำถามปลายเปิด จำนวน 4 ข้อ เพื่อให้แสดงความคิดเห็นในเรื่อง จุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิต จุดอ่อน/ข้อควรปรับปรุงของบัณฑิต คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน่วยงาน และข้อเสนอแนะอื่นๆ

ความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามชุดที่ 2

แบบสอบถามชุดที่ 2 ทำการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ดังนี้

1. ความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. ความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดสอบ (pre-test) กับกลุ่มประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาจารย์ภาคสนามในหน่วยงานรับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ฝึกภาคปฏิบัติฯ 3 อยู่ในหน่วยงานเป็นระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha เมื่อทำการทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability Test) ของแบบสอบถามทั้งฉบับได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach เท่ากับ 0.85

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาจากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ในปีการศึกษา 2558 ในวันทำการช้อมย่อยพิธีรับปริญญา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ (วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2560) และฝากแบบสอบถามไปให้

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต โดยให้ส่งแบบสอบถามกลับคืนมาทางไปรษณีย์ รวมทั้งการติดตามทางโทรศัพท์ในภายหลัง

3.4 การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม IBM SPSS Statistics 22 ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติ ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ความสามารถในการทำงาน โดยการประเมินตนเองของบัณฑิต และการประเมินความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชานายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะและความสามารถของบัณฑิต ใช้สถิติ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.5 การเสนอผลการวิจัย

นำเสนอข้อมูลและผลการวิจัยในรูปแบบการบรรยายประกอบตารางและแผนภูมิ

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2559 ทำการสำรวจจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ บัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2558 จำนวน 139 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 95.68 และผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตที่มีงานทำ จำนวน 108 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 75.92 การเสนอผลการศึกษาในบทนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

4.1 ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ประกอบด้วย 4 ประเด็นหลัก คือ

4.1.1 ลักษณะทั่วไปของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

4.1.2 ภาวะการมีงานทำและการศึกษาต่อของบัณฑิต

4.1.3 การประเมินคุณลักษณะและความสามารถในการทำงานของบัณฑิต จำแนกตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ 6 ด้าน คือ (1) ด้านคุณธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ และ(7) ผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

4.1.4 ข้อเสนอแนะ ต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

4.2 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วย 3 ประเด็นหลัก คือ

4.2.1 ลักษณะทั่วไปของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต

4.2.2 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จำแนกตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ 6 ด้าน คือ (1) ด้านคุณธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ และ(7) ผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

4.2.3 ข้อเสนอแนะ ต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

4.1 ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

4.1.1 ลักษณะทั่วไปของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นถึงคุณลักษณะทั่วไปของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม กลุ่มตัวอย่างบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ในปีการศึกษา 2558 จำนวนรวมทั้งสิ้น 133 คน มีคุณลักษณะดังนี้ บัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 88.0) อายุของบัณฑิต พบว่า มีอายุ 23 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 50.4) รองลงมาคือ อายุ 24 ปี (ร้อยละ 29.3) และอายุ 25 ปี (ร้อยละ 9.8) ภูมิลำเนาของบัณฑิต พบว่า ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑลมากที่สุด (ร้อยละ 31.6) รองลงมาคือภาคใต้ (ร้อยละ 26.3) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 21.8) เมื่อพิจารณารายจังหวัด พบว่า มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดกรุงเทพฯมากที่สุด (ร้อยละ 14.3) รองลงมาคือ จังหวัดสมุทรปราการ (ร้อยละ 9.8) และจังหวัดสุราษฎร์ธานี (ร้อยละ 6.0)

คุณลักษณะก่อนเข้าศึกษาในคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มีลักษณะที่น่าสนใจดังนี้ วุฒิการศึกษาที่ใช้ในการสมัครเข้าเรียนคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม พบว่า ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายวิทย์-คณิต (ร้อยละ 55.6) รองลงมา

คือ มัธยมศึกษาปีที่ 6 สายศิลป์-คำนวณ (ร้อยละ 18.8) และมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายศิลป์-ภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 10.5) การสมัครเข้าเรียน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่สมัครเข้าเรียนเป็นครั้งแรก (ร้อยละ 85.7) เหตุผลที่สมัครเข้าเรียนในคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ พบว่า ส่วนใหญ่มีความสนใจอยากประกอบอาชีพเป็นนักสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 74.4) ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่สามารถสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาของหลักสูตร 4 ปี (ร้อยละ 86.5)

ตารางที่ 1 แสดงลักษณะทั่วไปของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	16	12.0
หญิง	117	88.0
รวม	133	100.0
2. อายุ (ปี)		
22 ปี	4	3.0
23 ปี	67	50.4
24 ปี	39	29.3
25 ปี	13	9.8
26 ปี	7	5.3
27 ปี	2	1.5
29 ปี	1	0.8
รวม	133	100.0
3. ภูมิลำเนา		
กรุงเทพฯ และปริมณฑล	42	31.6
ภาคเหนือ	4	3.0
ภาคกลาง	9	6.8
ภาคใต้	35	26.3
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	29	21.8
ภาคตะวันออก	10	7.5
ภาคตะวันตก	4	3.0
รวม	133	100.0

ตารางที่ 1 แสดงลักษณะทั่วไปของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ต่อ)

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. จังหวัดภูมิลำเนา		
<u>กรุงเทพฯ และปริมณฑล</u>		
กรุงเทพฯ	19	14.3
สมุทรปราการ	13	9.8
นนทบุรี	6	4.5
ปทุมธานี	1	0.8
นครปฐม	2	1.5
สมุทรสาคร	1	0.8
<u>ภาคเหนือ</u>		
ลำปาง	1	0.8
น่าน	1	0.8
เชียงราย	2	1.5
<u>ภาคกลาง</u>		
อยุธยา	2	1.5
สุพรรณบุรี	2	1.5
อ่างทอง	1	0.8
ลพบุรี	2	1.5
นครสวรรค์	1	0.8
สมุทรสงคราม	1	0.8
<u>ภาคใต้</u>		
ประจวบคีรีขันธ์	1	0.8
ชุมพร	5	3.8
ตรัง	1	0.8
สตูล	2	1.5
พังงา	1	0.8
พัทลุง	2	1.5
สุราษฎร์ธานี	8	6.0
ยะลา	2	1.5

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปัตตานี	1	0.8
นราธิวาส	7	5.3
นครศรีธรรมราช	5	3.8
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
นครราชสีมา	4	3.0
ชัยภูมิ	3	2.3
อุบลราชธานี	1	0.8
ร้อยเอ็ด	2	1.5
ศรีสะเกษ	1	0.8
กาฬสินธุ์	3	2.3
หนองบัวลำภู	1	0.8
มุกดาหาร	1	0.8
ขอนแก่น	5	3.8
อำนาจเจริญ	2	1.5
อุดรธานี	2	1.5
มหาสารคาม	3	2.3
นครพนม	1	0.8
ภาคตะวันออก		
ฉะเชิงเทรา	2	1.5
ชลบุรี	3	2.3
จันทบุรี	3	2.3
ปราจีนบุรี	1	0.8
ระยอง	1	0.8
ภาคตะวันตก		
ตาก	1	0.8
เพชรบุรี	1	0.8
ราชบุรี	2	1.5
รวม	133	100.0

ตารางที่ 1 แสดงลักษณะทั่วไปของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ต่อ)

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. ระดับการศึกษาก่อนเข้าศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ฯ		
มัธยมศึกษาปีที่ 6 สายวิทย์-คณิต	74	55.6
มัธยมศึกษาปีที่ 6 สายศิลป์-คำนวณ	25	18.8
มัธยมศึกษาปีที่ 6 สายศิลป์-ภาษาอังกฤษ	14	10.5
มัธยมศึกษาปีที่ 6 สายศิลป์-สังคม	3	2.3
มัธยมศึกษาปีที่ 6 สายศิลป์-ฝรั่งเศส	4	3.0
มัธยมศึกษาปีที่ 6 สายศิลป์-ภาษาจีน	9	6.8
ป.ว.ช.	4	3.0
รวม	133	100.0
6. การเข้าเรียนในคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ฯ		
สมัครเข้าเรียนเป็นครั้งแรก	114	85.7
สมัครเข้าเรียน โดยเทียบโอนรายวิชาที่สามารถเทียบโอนได้	6	4.5
ย้ายคณะมาจากคณะอื่น (ย้ายภายในมหาวิทยาลัย)	13	9.8
รวม	133	100.0
7. เหตุผลที่สมัครเข้าเรียนในคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ฯ		
มีความสนใจ อยากประกอบอาชีพเป็นนักสังคมสงเคราะห์	99	74.4
เรียนตามคำแนะนำของคนอื่น	10	7.5
เรียนจบแล้วมีงานทำ	11	8.3
ชื่อเสียงของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ฯ	7	5.3
ต้องการเรียนจบปริญญาตรีสาขาใดก็ได้	6	4.5
รวม	133	100.0
8. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา (ปี)		
4 ปี	115	86.5
4.5 ปี	5	3.8
5 ปี	10	7.5
6 ปี	1	0.8
7 ปี	2	1.5
รวม	133	100.0

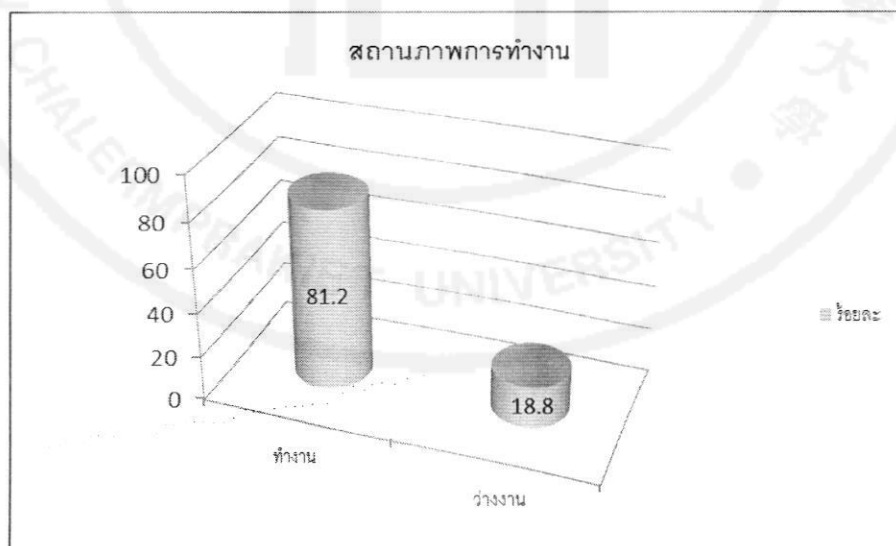

4.1.2 ภาวะการมีงานทำและการศึกษาต่อของบัณฑิต

กลุ่มตัวอย่างบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจาก คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ในปีการศึกษา 2558 จำนวนรวมทั้งสิ้น 133 คน ในวันที่ทำการสำรวจเป็นผู้ที่มีงานทำ จำนวน 108 คน (ร้อยละ 81.2)ว่างงาน จำนวน 24 คน (ร้อยละ 18.0) และกำลังศึกษาต่อ (โดยไม่ทำงาน)จำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.8) (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 แสดงสถานภาพการทำงานของบัณฑิต

สถานภาพการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทำงาน	108	81.2
ว่างงาน	24	18.0
ศึกษาต่อ (โดยไม่ทำงาน)	1	0.8
รวม	133	100.0

แผนภูมิที่ 1 แสดงสถานภาพการทำงาน

จากตารางที่ 3 บัณฑิตที่มีงานทำส่วนใหญ่ทำงานโดยไม่ได้ศึกษาต่อ (ร้อยละ 96.3) ด้านความต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น พบว่า ต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (ร้อยละ 50.4) เมื่อพิจารณาถึงหลักสูตรที่ต้องการศึกษาต่อ พบว่า ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นแต่ยังไม่สามารถระบุสาขาที่ต้องการศึกษาต่อได้ (ร้อยละ 29.8) รองลงมาคือ ต้องการศึกษาต่อทางด้านสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 16.4) และต้องการศึกษาต่อทางด้านจิตวิทยาและด้านบริหารธุรกิจเท่ากัน (ร้อยละ 13.4)

ตารางที่ 3 การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การทำงานและการศึกษาต่อ		
ทำงาน (โดยไม่ได้ศึกษาต่อ)	104	96.3
ทำงาน (และกำลังศึกษาต่อ)	4	3.7
รวม	108	100.0
2. ความต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น		
ไม่ต้องการศึกษาต่อ	66	49.6
ต้องการศึกษาต่อ	67	50.4
รวม	133	100.0
3. หลักสูตรที่ต้องการศึกษาต่อ		
ต้องการศึกษาต่อ ป.โทด้านสังคมสงเคราะห์	11	16.4
ต้องการศึกษาต่อ ป.โทด้านจิตวิทยา	9	13.4
ต้องการศึกษาต่อ ป.โทด้านจิตวิทยาการให้คำปรึกษา	3	4.5
ต้องการศึกษาต่อ ป.โทด้านอาชีววิทยาฯ	6	9.0
ต้องการศึกษาต่อ ป.โทด้านนิติศาสตร์	2	3.0
ต้องการศึกษาต่อ ป.โทด้านรัฐศาสตร์	5	7.5
ต้องการศึกษาต่อ ป.โทด้านบริหารธุรกิจ	9	13.4
ต้องการศึกษาต่อ ป.โทด้านบริหารกระบวนการยุติธรรม	1	1.5
ต้องการศึกษาต่อ ป.โทด้านรัฐประศาสนศาสตร์	1	1.5
ต้องการศึกษาต่อ ป.โท (ไม่ระบุสาขา)	20	29.8
รวม	67	100.0

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ได้งานทำหลังสำเร็จการศึกษา 1-3 เดือน (ร้อยละ 41.4) รองลงมาคือ ได้งานทำหลังสำเร็จการศึกษา 4-6 เดือน (ร้อยละ 22.6) และยังไม่เคยทำงาน (ร้อยละ 16.5) ด้านการเปลี่ยนงานภายในระยะเวลา 1 ปี พบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคยเปลี่ยนงานหลังจากได้งานทำครั้งแรกมาแล้ว (ร้อยละ 64.7) รองลงมา คือ ยังไม่เคยทำงาน (ร้อยละ 16.5) และเปลี่ยนงานมาแล้ว 1 ครั้ง (ร้อยละ 13.5)

ตารางที่ 4 แสดงสถานภาพการทำงานของบัณฑิต

สถานภาพการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ระยะเวลาในการได้งานทำครั้งแรกหลังสำเร็จการศึกษา		
หางานได้ก่อนจบ หรือได้งานทันทีหลังสำเร็จการศึกษา	21	15.8
หลังสำเร็จการศึกษา 1-3 เดือน	55	41.4
หลังสำเร็จการศึกษา 4-6 เดือน	30	22.6
หลังสำเร็จการศึกษา 7-9 เดือน	3	2.3
หลังสำเร็จการศึกษา 10-12 เดือน	2	1.5
ยังไม่เคยทำงาน	22	16.5
รวม	133	100.0
2. การเปลี่ยนงาน		
เปลี่ยนงานมาแล้ว 1 ครั้ง	18	13.5
เปลี่ยนงานมาแล้ว 2 ครั้ง	6	4.5
เปลี่ยนงานมาแล้ว 3 ครั้ง	1	0.8
ยังไม่เคยทำงาน	22	16.5
ไม่เคยเปลี่ยนงาน	86	64.7
รวม	133	100.0

จากตารางที่ 5 แสดงคุณลักษณะด้านการทำงานของบัณฑิตที่มีงานทำ ดังต่อไปนี้ ประเภทของหน่วยงาน พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 57.4) รองลงมาคือ บริษัทเอกชน (ร้อยละ 30.6) และธุรกิจส่วนตัว/ธุรกิจครอบครัว (ร้อยละ 7.4) เมื่อพิจารณาหน่วยงานภาครัฐที่รับบัณฑิตเข้าทำงาน พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานในกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (ร้อยละ 58.1) รองลงมาคือ กระทรวงสาธารณสุข (ร้อยละ 16.1) และกรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 11.3)

ที่ตั้งของหน่วยงาน พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล (ร้อยละ 71.3) รองลงมาคือ ภาคใต้ (ร้อยละ 10.2) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 6.5) เมื่อพิจารณาจังหวัดที่ตั้งของหน่วยงานในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในจังหวัดกรุงเทพฯมากที่สุด (ร้อยละ 63.6) รองลงมาคือ จังหวัดสมุทรปราการ (ร้อยละ 23.4) และจังหวัดนนทบุรี (ร้อยละ 9.1)

ตำแหน่งงานที่ทำ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์/ผู้ช่วยนักสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 34.3) รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่โครงการ (ร้อยละ 6.5) และเจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องทุกข์ ศูนย์ช่วยเหลือสังคมและเจ้าของกิจการ/ช่วยธุรกิจครอบครัวเท่ากัน (ร้อยละ 5.6) เงินเดือนที่ได้รับ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ได้รับเงินเดือน 14,001 – 16,000 บาท (ร้อยละ 50.0) รองลงมาคือ ได้เงินเดือน 12,001 – 14,000 บาท (ร้อยละ 17.6) และได้เงินเดือน 16,001 – 18,000 บาท (ร้อยละ 12.0) ลักษณะงานที่ทำ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานที่เกี่ยวข้องกับสังคมสงเคราะห์/สวัสดิการสังคม (ร้อยละ 56.5)

เมื่อพิจารณาลักษณะงานที่ทำที่ไม่เกี่ยวกับสังคมสงเคราะห์หรือสวัสดิการสังคม พบว่า บัณฑิตที่ทำงานไม่เกี่ยวข้องกับสังคมสงเคราะห์หรือสวัสดิการสังคม ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ทำงานในกิจการส่วนตัว/ธุรกิจครอบครัว (ร้อยละ 12.8) รองลงมาคือ ตำแหน่งธุรการและพนักงานบริการลูกค้าเท่ากัน (ร้อยละ 10.6)

ตารางที่ 5 แสดงคุณลักษณะด้านการทำงานของบัณฑิตที่มีงานทำ

คุณลักษณะด้านการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ประเภทของหน่วยงาน		
หน่วยงานราชการ	62	57.4
บริษัทเอกชน	33	30.6
องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs)	5	4.6
ธุรกิจส่วนตัว/ธุรกิจครอบครัว	8	7.4
รวม	108	100.00
2. หน่วยงานราชการ		
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	36	58.1
กระทรวงสาธารณสุข	10	16.1
กระทรวงยุติธรรม	1	1.6
กระทรวงแรงงาน	1	1.6
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1	1.6
สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร	4	6.5
สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร	3	4.8
กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย	6	9.7
รวม	62	100.00
3. ที่ตั้งของหน่วยงาน		
กรุงเทพฯ และปริมณฑล	77	71.3
ภาคกลาง	6	5.6
ภาคใต้	11	10.2
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7	6.5
ภาคตะวันออก	5	4.6
ภาคตะวันตก	2	1.9
รวม	108	100.0

ตารางที่ 5 แสดงคุณลักษณะด้านการทำงานของบัณฑิตที่มีงานทำ (ต่อ)

คุณลักษณะด้านการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. จังหวัดที่ตั้งของหน่วยงานในกรุงเทพฯและปริมณฑล		
กรุงเทพฯ	49	63.6
สมุทรปราการ	18	23.4
นนทบุรี	7	9.1
ปทุมธานี	2	2.6
สมุทรสาคร	1	1.3
รวม	77	100.0
5. ตำแหน่งงานที่ทำ		
นักสังคมสงเคราะห์/ ผู้ช่วยนักสังคมสงเคราะห์	37	34.3
จนท.ปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคม	2	1.9
จนท.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์	1	0.9
ช่วยปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป	2	1.9
จนท.รับเรื่องราวร้องทุกข์ ศูนย์ช่วยเหลือสังคม	6	5.6
จนท.ให้คำปรึกษา ศูนย์ช่วยเหลือสังคม	3	2.8
จนท.ประจำศูนย์ป้องกันการกระทำทารุณในครอบครัว	1	0.9
จนท.แรงงาน	1	0.9
เจ้าหน้าที่โครงการ	7	6.5
พนักงานจัดสวัสดิการสังคมและพัฒนาสังคม	1	0.9
นักพัฒนาสังคม	2	1.9
นักพัฒนาชุมชน	1	0.9
เจ้าหน้าที่พัสดุปฏิบัติการ	1	0.9
ครูช่วยสอน	3	2.8
ผู้ช่วยนักวิจัย	1	0.9
พนักงานขาย	3	2.8
ลูกค้าสัมพันธ์/ ประชาสัมพันธ์	2	1.9
ธุรการ	5	4.6
พนักงานตรวจสอบคุณภาพสินค้า	1	0.9
พนักงานคลังสินค้า	2	1.9
พนักงานจัดซื้อจัดจ้าง	1	0.9

คุณลักษณะด้านการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พนักงานบริการลูกค้า	5	4.6
พนักงานบริการลูกค้าธนาคาร	3	2.8
พนักงานต้อนรับ/กิจกรรมโรงแรม	2	1.9
พนักงานฝ่ายตรวจสอบ	1	0.9
พนักงานรับโทรศัพท์ (call center)	2	1.9
พนักงานบัญชี	3	2.8
บริหารงานทั่วไป	3	2.8
เจ้าของกิจการ/ช่วยธุรกิจครอบครัว	6	5.6
รวม	108	100.0
6. เงินเดือนที่ได้รับ (บาท/เดือน)		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	6	5.6
10,001 – 12,000 บาท	6	5.6
12,001 – 14,000 บาท	19	17.6
14,001 – 16,000 บาท	54	50.0
16,001 – 18,000 บาท	13	12.0
18,001 – 20,000 บาท	4	3.7
มากกว่า 20,000 บาท	6	5.6
รวม	108	100.0
7. ลักษณะงานที่ทำ		
เกี่ยวกับสังคมสงเคราะห์/สวัสดิการสังคม	61	56.5
ไม่เกี่ยวข้อง	47	43.5
รวม	108	100.0

ตารางที่ 5 แสดงคุณลักษณะด้านการทำงานของบัณฑิตที่มีงานทำ (ต่อ)

คุณลักษณะด้านการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
8. ลักษณะงานที่ทำไม่เกี่ยวกับสังคมสงเคราะห์/สวัสดิการสังคม		
ช่วยปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป	2	4.3
จนท.แรงงาน	1	2.1
เจ้าหน้าที่พัสดุปฏิบัติการ	1	2.1
ครูช่วยสอน	3	6.4
ผู้ช่วยนักวิจัย	1	2.1
พนักงานขาย	3	6.4
ลูกค้าสัมพันธ์/ประชาสัมพันธ์	2	4.3
ธุรการ	5	10.6
พนักงานตรวจสอบคุณภาพสินค้า	1	2.1
พนักงานคลังสินค้า	2	4.3
พนักงานจัดซื้อจัดจ้าง	1	2.1
พนักงานบริการลูกค้า	5	10.6
พนักงานบริการลูกค้าธนาคาร	3	6.4
พนักงานต้อนรับ/กิจกรรมโรงแรม	2	4.3
พนักงานฝ่ายตรวจสอบ	1	2.1
พนักงานรับโทรศัพท์ (call center)	2	4.3
พนักงานบัญชี	3	6.4
บริหารงานทั่วไป	3	6.4
เจ้าของกิจการ/ช่วยธุรกิจครอบครัว	6	12.8
รวม	47	100.0

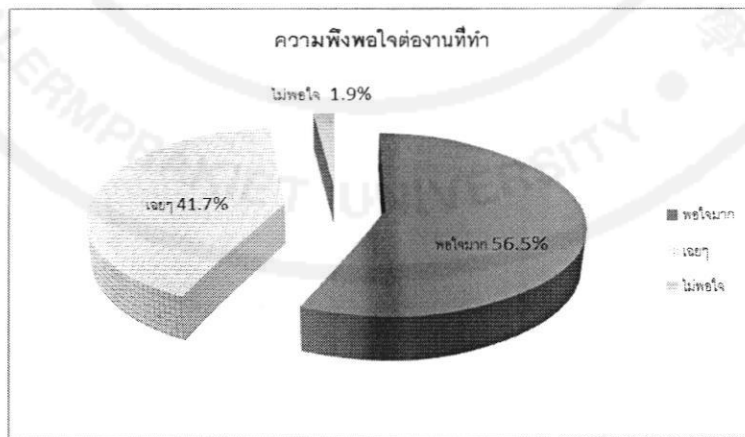

จากตารางที่ 6 แสดงความพึงพอใจกับงานที่ทำในปัจจุบัน พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจกับงานที่ทำในปัจจุบันมาก (ร้อยละ 56.5) รองลงมาคือ มีความรู้สึกเฉยๆ (ร้อยละ 41.7) และไม่พอใจ (ร้อยละ 1.9)

สำหรับบัณฑิตที่ไม่พอใจกับงานที่ทำในปัจจุบันให้เหตุผลที่ไม่พอใจ คือ ขาดความมั่นคง (ร้อยละ 50.0) และขาดความก้าวหน้า (ร้อยละ 50.0)

ตารางที่ 6 แสดงความพึงพอใจกับงานที่ทำในปัจจุบัน

ความพึงพอใจกับงานที่ทำ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ความพึงพอใจกับงานที่ทำ		
พอใจมาก	61	56.5
เฉยๆ	45	41.7
ไม่พอใจ	2	1.9
รวม	108	100.0
2. เหตุผลที่ไม่พอใจ		
ขาดความมั่นคง	1	50.0
ขาดความก้าวหน้า	1	50.0
รวม	2	100.0

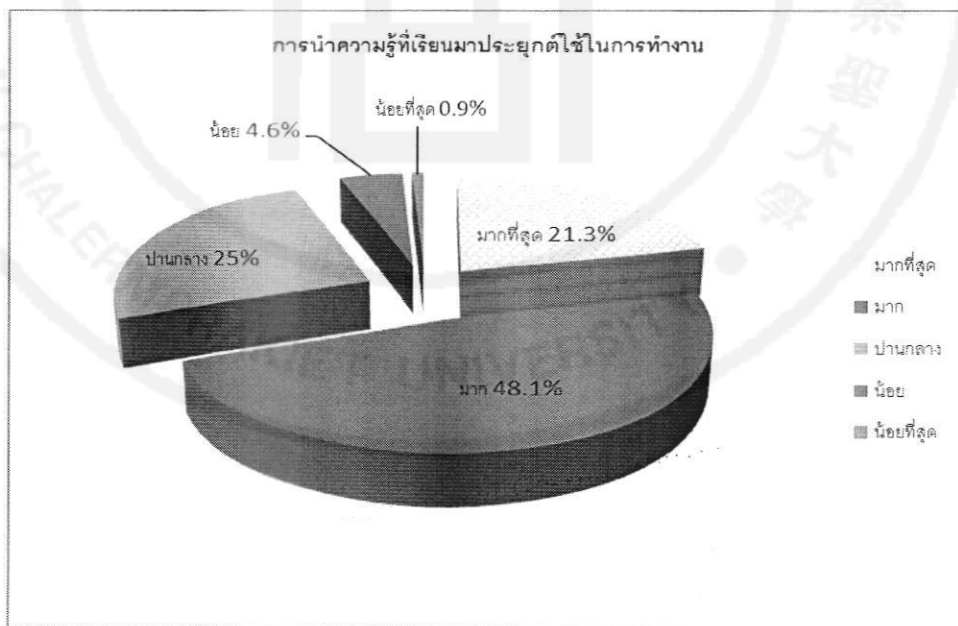

แผนภูมิที่ 2 แสดงความพึงพอใจกับงานที่ทำในปัจจุบัน

จากตารางที่ 7 แสดงการนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ได้นำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้มาก (ร้อยละ 48.1) รองลงมาคือ นำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ปานกลาง (ร้อยละ 25.0) และนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้มากที่สุด (ร้อยละ 21.3)

ตารางที่ 7 แสดงการนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน

การนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	23	21.3
มาก	52	48.1
ปานกลาง	27	25.0
น้อย	5	4.6
น้อยที่สุด	1	0.9
รวม	108	100.0

แผนภูมิที่ 3 แสดงการนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน

4.1.3 การประเมินคุณลักษณะและความสามารถในการทำงานของบัณฑิต

ผลการประเมินคุณลักษณะและความสามารถในการทำงานของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification Framework for Higher Education) (ตารางที่ 8) พบว่า บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะและความสามารถในการทำงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 3.86$) และผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$)

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละคุณลักษณะของบัณฑิต พบว่า ค่าเฉลี่ยคุณลักษณะของบัณฑิตเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.18$) (2) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.94$) (3) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 3.87$) (4) ด้านความรู้ ($\bar{X} = 3.80$) (5) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.72$) และ (6) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.65$)

ตารางที่ 8 ผลการประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิต

คุณลักษณะ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.18	0.43	มากที่สุด
2. ด้านความรู้	3.80	0.59	มาก
3. ด้านทักษะทางปัญญา	3.87	0.48	มาก
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	3.94	0.53	มาก
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.65	0.44	มาก
6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	3.72	0.67	มาก
ผลรวมคุณลักษณะทั้ง 6 ด้าน	3.86	0.40	มาก
7. ผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม	4.16	0.47	มาก

1) การประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิต จำแนกตามคุณลักษณะด้าน คุณธรรม จริยธรรม

ผลการประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ด้านคุณธรรม จริยธรรม (ตารางที่ 9) พบว่า บัณฑิตประเมินความสามารถในการทำงานด้านคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.18$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อยที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) มีความเข้าใจผู้อื่นด้วยการเคารพคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ($\bar{X} = 4.43$) 2) มีคุณธรรม 6 ประการ ได้แก่ ขยัน อดทน ประหยัด เมตตา ซื่อสัตย์ กตัญญู ($\bar{X} = 4.21$) และ 3) เคารพกฎ ระเบียบและข้อบังคับต่างๆขององค์กรและสังคม ($\bar{X} = 4.29$)

ตารางที่ 9 การประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิตจำแนกตามคุณลักษณะ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

คุณลักษณะบัณฑิตด้านคุณธรรม จริยธรรม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. แสดงออกถึงจิตสำนึกและตระหนักในการปฏิบัติ ตามจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.17	0.51	มากที่สุด
2. มีคุณธรรม 6 ประการ ได้แก่ ขยัน อดทน ประหยัด เมตตา ซื่อสัตย์ กตัญญู	4.21	0.53	มากที่สุด
3. แสดงออกถึงความมีวินัย และความรับผิดชอบ เสียสละ และเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม	4.18	0.57	มากที่สุด
4. เคารพกฎ ระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ของ องค์กรและสังคม	4.29	0.58	มากที่สุด
5. มีความเข้าใจผู้อื่นด้วยการเคารพคุณค่าและ ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์	4.43	0.60	มากที่สุด
6. ดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	3.85	0.68	มาก
ภาพรวม	4.18	0.43	มากที่สุด

2) การประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิต จำแนกตามคุณลักษณะด้านความรู้

การประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิต ด้านความรู้ (ตารางที่ 10) พบว่า บัณฑิตประเมินความสามารถในการทำงานด้านความรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) รู้และตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ($\bar{X} = 3.90$) 2) นำความรู้ที่เรียนมาใช้ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.81$) และ 3) มีความรู้ หลักการ และทฤษฎีในสาขาวิชาที่เรียนมา ($\bar{X} = 3.79$)

ตารางที่ 10 การประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิต จำแนกตามคุณลักษณะ ด้านความรู้

คุณลักษณะบัณฑิตด้านความรู้	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. มีความรู้หลักการ และทฤษฎีในสาขาวิชาที่เรียนมา	3.79	0.64	มาก
2. นำความรู้ที่เรียนมาใช้ในการปฏิบัติงาน	3.81	0.74	มาก
3. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าในความรู้ เฉพาะด้านในสาขา/งานวิจัยที่ใช้ในการแก้ปัญหา/ ต่อยอดองค์ความรู้	3.72	0.70	มาก
4. รู้และตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	3.90	0.71	มาก
ภาพรวม	3.80	0.59	มาก

3) การประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิต จำแนกตามคุณลักษณะด้านทักษะทางปัญญา

การประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิต ด้านทักษะทางปัญญา (ตารางที่ 11) พบว่า บัณฑิตประเมินความสามารถในการทำงานด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) เมื่อพิจารณาคูณลักษณะย่อยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) สามารถค้นหาข้อเท็จจริงทำความเข้าใจ ประเมินข้อมูลจากหลักฐานที่เชื่อถือได้แล้วนำข้อสรุปมาใช้ ($\bar{X} = 3.93$) 2) สามารถประยุกต์ใช้ และบูรณาการความรู้ในสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์กับความรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ($\bar{X} = 3.89$) และ 3) สามารถใช้ทักษะและความเข้าใจในบริบททางวิชาการและวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และหาแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.84$)

ตารางที่ 11 การประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิตจำแนกตามคุณลักษณะด้านทักษะทางปัญญา

คุณลักษณะบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญา	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจ ประเมินข้อมูลจากหลักฐานที่เชื่อถือได้แล้วนำข้อสรุปมาใช้	3.93	0.53	มาก
2. สามารถศึกษาวิเคราะห์ปัญหาที่ซับซ้อน และเสนอแนวทางแก้ไขที่สร้างสรรค์	3.82	0.54	มาก
3. สามารถใช้ทักษะและความเข้าใจในบริบททางวิชาการและวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และหาแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม	3.84	0.62	มาก
4. สามารถประยุกต์ใช้ และบูรณาการความรู้ในสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์กับความรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป	3.89	0.62	มาก
รวม	3.87	0.48	มาก

4) การประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิต จำแนกตามคุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

การประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิต ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (ตารางที่ 12) พบว่า บัณฑิตประเมินความสามารถในการทำงานด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) สามารถปรับตัวเข้าทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกกลุ่ม ($\bar{X} = 4.16$) 2) สามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหากลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม ($\bar{X} = 3.89$) และ 3) สามารถวางแผนและรับผิดชอบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและพัฒนาตนเองและวิชาชีพสังคมนุเคราะห์ ($\bar{X} = 3.89$)

ตารางที่ 12 การประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิต จำแนกตามคุณลักษณะ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

คุณลักษณะบัณฑิตด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1.สามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหากลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม	3.89	0.69	มาก
2. สามารถปรับตัวเข้าทำงานร่วมกับผู้อื่น ทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกกลุ่ม	4.16	0.63	มาก
3. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหา	3.86	0.66	มาก
4. สามารถวางแผนและรับผิดชอบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและพัฒนาตนเองและวิชาชีพสังคมนุเคราะห์	3.89	0.63	มาก
รวม	3.94	0.53	มาก

5) การประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิต จำแนกตามคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

การประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิต ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ตารางที่ 13) พบว่า บัณฑิตประเมินความสามารถในการทำงานด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) สามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.08$) 2) มีวิจรณ์ญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมายและนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.76$) และ 3) สามารถสรุปประเด็นและสื่อสารทั้งการพูดและการเขียนและเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 3.76$)

ตารางที่ 13 การประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิต จำแนกตามคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

คุณลักษณะบัณฑิตด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. สามารถระบุและใช้เทคนิคทางสถิติในการศึกษาค้นคว้าและเสนอแนวทางแก้ปัญหา	3.60	0.61	มาก
2. สามารถสรุปประเด็น และสื่อสารทั้งการพูดและการเขียนและเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	3.76	0.61	มาก
3. มีวิจรณ์ญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมายและนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ	3.76	0.67	มาก
4. สามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.08	0.60	มาก
5. สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสม	3.09	0.70	ปานกลาง
รวม	3.65	0.44	มาก

6) การประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิต จำแนกตามคุณลักษณะด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

การประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิต ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ (ตารางที่ 14) พบว่า บัณฑิตประเมินความสามารถในการทำงานด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อยเรียงตามลำดับ ได้แก่ 1) มีความสามารถในการปฏิบัติทักษะวิชาชีพสังคมสงเคราะห์อย่างบูรณาการ โดยประยุกต์ใช้ความรู้ ความเข้าใจในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ($\bar{X} = 3.77$) และ 2) มีความสามารถในการปฏิบัติทักษะทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในการประเมินวินิจฉัย ป้องกัน แก้ไขฟื้นฟูและพัฒนาผู้ใช้บริการตามมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมของนักสังคมสงเคราะห์ ($\bar{X} = 3.69$)

ตารางที่ 14 การประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิต จำแนกตามคุณลักษณะ ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

คุณลักษณะบัณฑิตด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. มีความสามารถในการปฏิบัติทักษะทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในการประเมินวินิจฉัย ป้องกัน แก้ไขฟื้นฟูและพัฒนาผู้ใช้บริการตามมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมของนักสังคมสงเคราะห์	3.69	0.70	มาก
2. มีความสามารถในการปฏิบัติทักษะวิชาชีพสังคมสงเคราะห์อย่างบูรณาการ โดยประยุกต์ใช้ความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	3.77	0.69	มาก
รวม	3.72	0.67	มาก

7) การประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิต จำแนกตามคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

การประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิต ด้านคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ตารางที่ 15) พบว่า บัณฑิตประเมินความสามารถในการทำงานด้านคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) เมื่อพิจารณาคูณลักษณะย่อยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) มีจิตอาสา ($\bar{X} = 4.42$) 2) สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.39$) และ 3) มีความรับผิดชอบต่องสังคม ($\bar{X} = 4.27$)

ตารางที่ 15 การประเมินความสามารถในการทำงานของบัณฑิต จำแนกตามคุณลักษณะ ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. เป็นผู้ที่มีความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการกับกลุ่มเป้าหมาย	3.77	0.60	มาก
2. สามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย	3.76	0.87	มาก
3. มีความรับผิดชอบต่อสังคม	4.27	0.57	มากที่สุด
4. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	4.39	0.61	มากที่สุด
5. มีจิตอาสา	4.42	0.58	มากที่สุด
6. มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	4.22	0.62	มากที่สุด
7. มีความพร้อมในการทำงานได้ทันทีหลังสำเร็จการศึกษา	4.23	0.63	มากที่สุด
8. ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	4.23	0.58	มากที่สุด
รวม	4.16	0.47	มาก

8) คุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็ง และสิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

จากตารางที่ 16 บัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ได้ประเมินคุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม (ร้อยละ 32.3) และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (ร้อยละ 32.3) ส่วนคุณลักษณะที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต คือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ(ร้อยละ 51.9)

ตารางที่ 16 คุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็งและสิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ฯ

คุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	43	32.3
2. ด้านความรู้	1	0.8
3. ด้านทักษะทางปัญญา	1	0.8
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	43	32.3
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4	3.0
6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	39	29.3
7. ไม่มี	2	1.5
รวม	133	100.0
คุณลักษณะที่ควรปรับปรุง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	2	1.5
2. ด้านความรู้	18	13.5
3. ด้านทักษะทางปัญญา	4	3.0
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4	3.0
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	69	51.9
6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	11	8.3
7. ไม่มี	25	18.8
รวม	133	100.0

9) จุดเด่นของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

บัณฑิตให้ข้อคิดเห็นถึงจุดเด่นของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ดังแสดงในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 จุดเด่นของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
1	เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม มีทักษะ หลักการ จรรยาบรรณและวิธีการปฏิบัติงาน สังคมสงเคราะห์ที่แม่นยำ มีการฝึกภาคปฏิบัติที่ทำให้บัณฑิตมีศักยภาพและประสิทธิภาพในการทำงาน และมีประสบการณ์ทั้งจากภาคทฤษฎีและปฏิบัติ	2
2	มีความอดทน และรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย สามารถปฏิบัติงานภายใต้ความกดดันได้ดี และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	3
3	1. เป็นผู้นอบน้อม ถ่อมตน มีมนุษยสัมพันธ์ดี เข้ากับผู้อื่นง่าย 2. มีจิตอาสา 3. อดทน และขยัน	5
4	1. จากการฝึกงาน 3 ครั้ง ทำให้บัณฑิตสามารถปรับตัวในการทำงานได้ทันที 2. ความอดทน เสียสละ ทำงานด้วยใจ	5
5	มีความอดทน มนุษยสัมพันธ์ดี ปรับตัวเข้ากับหน่วยงานและเพื่อนร่วมงานได้ดี	12
6	ขยัน อดทน มีความอ่อนน้อมถ่อมตน	6
7	มีทักษะจากการเรียนและการฝึกงาน สามารถนำไปใช้ในการทำงานได้จริง	7
8	มีหลักการด้านคุณธรรม จริยธรรมเป็นพื้นฐาน เป็นผลดีต่อการปฏิบัติงาน ทั้งด้านสังคมสงเคราะห์และวิชาชีพอื่นๆ	5
9	มีความมุ่งมั่น คุณธรรม จริยธรรม ต่อการปฏิบัติงาน และนำทักษะความรู้ที่เรียนมาปรับใช้ในการทำงาน	4
10	มีความขยัน มีความอดทนในการทำงาน และสนใจเรียนรู้งานอยู่เสมอ	3
11	1. มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรับผิดชอบ 2. มีสัมพันธภาพที่ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	7
12	การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี	2
13	มีมนุษยสัมพันธ์ดี ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย มีภาวะความเป็นผู้นำ มีความรู้ทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน	2

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
14	ปฏิบัติงาน โดยยึดหลักวิชาชีพและการทำงานอย่างมีกระบวนการ	1
15	มีความอดทนและมุ่งมั่นกับการทำงานเพื่อผู้รับบริการ	2
16	สามารถนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม	8
17	มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนและงานที่ได้รับมอบหมาย	9
18	มีทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ และทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	6
19	มีความเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ตระหนักถึงศักยภาพของทุกคนว่ามีเท่าเทียมกัน	2
20	มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตอาสา เคารพกฎระเบียบ อดทน ขยัน	2
21	นำทักษะและกระบวนการสังคมสงเคราะห์มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และช่วยเหลือผู้ที่ด้อยโอกาสให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดีในสังคมต่อไป	2
22	มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีจิตอาสา มีจรรยาบรรณในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	3
23	มีคุณธรรมและจริยธรรมในการช่วยเหลือสังคม	4
24	มีจิตอาสา มีน้ำใจในการช่วยเหลือผู้อื่น	9
25	เป็นผู้มีความเข้าใจผู้อื่นและมีคุณธรรมในตนเอง พร้อมทั้งจะช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ สามารถนำความรู้ที่ได้ศึกษามาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	2
26	1. ตั้งใจปฏิบัติงานตามคำสั่งที่ได้วางแผนการทำงานไว้ 2. ความอดทนในการทำงาน 3. การมีสัมพันธภาพที่ดีต่อผู้ร่วมงานและผู้ให้บริการ	1
27	มีความเข้าใจบุคคลอื่นและอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้ดี เนื่องจากนำความรู้และทักษะด้านสังคมสงเคราะห์มาใช้ในการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิต	4
28	การฝึกภาคปฏิบัติ 3 ฝึก ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากสนามจริง มีทักษะในการทำงานร่วมกับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ และมีประสบการณ์ทำงาน	2
29	เป็นผู้มีคุณธรรม มีจิตอาสา ช่วยเหลือโดยไม่หวังผลตอบแทน ยึดมั่นในหลักวิชาชีพ	1
30	สามารถปฏิบัติงานในสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานจริง มีความยืดหยุ่นในการปรับตัว	1

10) สิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

บัณฑิตให้ข้อคิดเห็นถึงสิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ดังแสดงในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 สิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมในทัศนะของบัณฑิต

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
1	ควรพัฒนาทักษะทางด้านภาษาที่มีความจำเป็นต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	3
2	ขาดทักษะในเรื่องของการใช้โปรแกรมพื้นฐานที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการปฏิบัติงาน เช่น Excel	3
3	การศึกษาค้นคว้าข้อมูล องค์ความรู้นอกห้องเรียน ตำราอื่นๆ	1
4	ด้านทักษะทางสังคมสงเคราะห์ที่สามารถนำไปใช้จริงในการทำงาน	1
5	ความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยี	4
6	1. ขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มีประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานจริงด้านสังคมสงเคราะห์ นอกจากการทำงานในภาคปฏิบัติจะต้องควบคู่การคิดวิเคราะห์ที่มีประสิทธิภาพ 2. ขาดทักษะด้านวิชาการ	2
7	ไม่ค่อยแม่นยำในด้านทฤษฎี ควรมีความรู้ด้านแนวคิดทฤษฎีให้มากขึ้นกว่าเดิม	7
8	ด้านทฤษฎีในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ และการใช้ภาษาอังกฤษในการทำงาน	2
9	ควรจะมีหลักสูตรหรือสาขาวิชาเรียนที่หลากหลาย	1
10	การวิเคราะห์ทางสถิติเชิงตัวเลข การสื่อสารภาษาอื่นๆที่เป็นภาษาที่เป็นความต้องการของผู้รับบริการ	1
11	ขาดความสามัคคีในการทำงานร่วมกัน	1
12	ด้วยความมองโลกในแง่ดี สงสารคนอื่นมากเกินไป อาจจะโดนหลอกได้ง่าย	1
13	การเรียนรู้รอบด้าน ในทุกกลุ่มเป้าหมาย	1
14	ต้องการเสริมทักษะด้านความรู้ให้แก่นักศึกษา ในการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น	1
15	การใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร และโปรแกรม IT พื้นฐาน	6
16	การใช้และการสื่อสารภาษาอังกฤษ	6

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
17	การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	1
18	ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	2
19	ขาดความรู้และทักษะในการประสานส่งต่อ case	1
20	ทักษะด้านการแสดงออกและความมั่นใจในตัวเอง	2
21	จุดอ่อนในเรื่องของการวิเคราะห์และทฤษฎี ข้อควรปรับปรุงคืออยากให้อาจารย์เข้มงวดในการสอนการวิเคราะห์และทฤษฎีให้มากขึ้น	1
22	ควรมีการอบรมความรู้เพื่อพัฒนาต่อยอดการทำงานให้กับบัณฑิตที่จบการศึกษาไปแล้ว	1
23	แหล่งอบรม ให้ความรู้เพื่อพัฒนานักสังคมสงเคราะห์ยังมีน้อยในภาคอีสาน	1
24	ความรู้และทักษะทางด้านจิตวิทยาในการปฏิบัติงานยังมีน้อยอยู่	1
25	การพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ และทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน	1

11) ข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต

บัณฑิตให้ข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต ดังแสดงในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต ในทัศนะของบัณฑิต

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
1	อยากให้มีการสอน โปรแกรม Excel เนื่องจากมีการใช้งานแทบทุกหน่วยงาน	2
2	1. การเรียนที่เน้นสร้างความเข้าใจในการค้นหาความรู้เพิ่มเติม 2. สร้างลักษณะนิสัยพัฒนาตัวเองอย่างสม่ำเสมอ	1
3	1. สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ด้วยตนเอง การศึกษาหาความรู้ในห้องเรียน ร่วมแบ่งปันความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน นำความรู้ไปต่อยอดในการฝึกงาน การทำงานได้ 2. อยากให้มีรายวิชาที่มีการเรียนการสอนเกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่มของงานสังคมสงเคราะห์ เช่น คนพิการ ฯลฯ แก่นักศึกษาทุกกลุ่มสาขาวิชา	1
4	ควรเน้นในเรื่องทฤษฎี และเทคโนโลยี	2
5	หลักสูตรของคณะมีความสมบูรณ์ เป็นหลักสูตรที่ครอบคลุมทุกด้านของงานสังคมสงเคราะห์	1
6	1. ภาษาอังกฤษ	2

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
	2. การใช้ Ms office ให้มากขึ้น 3. หนังสือราชการ	
7	ควรเพิ่มภาษาที่ 2 ในการทำงาน เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน เพื่อการทำงาน	3
8	ควรมีวิธีการจัดการเรียนการสอนที่สร้างสรรค์ หลายรูปแบบและน่าสนใจ	1
9	เพิ่มเติมในส่วนของการดูงาน เช่น การสืบพยานเด็กในชั้นศาล เป็นต้น	1
10	การใช้ภาษาเพื่อสื่อสารกับงานสังคมสงเคราะห์ ในกรณีที่ต้องนำไปใช้กับผู้ใช้บริการต่างชาติ	1
11	อยากให้เรียนภาษามากกว่านี้ และเพิ่มกลุ่มเป้าหมาย เพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ case ได้ดียิ่งขึ้น	1
12	ควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้เข้มข้นและเน้นภาษาอาเซียน	1
13	อยากให้ปรับหรือเพิ่มวิชาด้านจิตวิทยา เนื่องจากปัจจุบันการใช้จิตวิทยาสื่อสารกับผู้ป่วยหรือผู้ใช้บริการสำคัญมาก	4
14	หลักสูตรมีความเข้มข้น มีการฝึกภาคปฏิบัติ 3 ฝึก เนื้อหามีความแน่นทั้งวิชาสาขาและวิชาคณะ	1
15	เป็นหลักสูตรที่ดี สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้	1
16	ควรให้ความรู้เรื่องเครือข่ายทางสังคมสงเคราะห์ให้มากกว่านี้	1
17	เพิ่มอาจารย์พิเศษเพื่อมาถ่ายทอดประสบการณ์ทำงานในหน่วยงาน	1
18	1. ควรปรับปรุงการฝึกภาคปฏิบัติที่มีความหลากหลาย เช่น การฝึกภาคปฏิบัตินอกสถานที่ กลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย 2. การแนะนำจากรุ่นพี่นักสังคมสงเคราะห์ต่อการทำงาน เพื่อให้สามารถมองเห็นภาพรวม	1
19	ควรจะมีการเรียนการสอนในหลักสูตรที่เน้นการใช้ภาษาอังกฤษ	8
20	มีความเหมาะสม ครบถ้วนดีอยู่แล้ว	2
21	1. อยากให้หลักสูตรเพิ่มเติมการทำจิตอาสาที่สร้างประโยชน์แก่ส่วนรวมให้มากขึ้นอีก 2. สอดแทรกการสอนแบบทฤษฎีและปฏิบัติ (จิตอาสา) แบบสลับกันเพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อมากเกินไป	1
22	ควรจัดฝึกภาคปฏิบัติทั้ง 3 ฝึกในส่วนภูมิภาค เพื่อให้ได้ประสบการณ์ทำงานจริงในพื้นที่ต่างจังหวัด	2
23	ควรมีสาขาให้เลือกมากขึ้น เช่น สาขาสังคมสงเคราะห์อุตสาหกรรม	1

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
	เนื่องจากการทำงานในบริษัทเอกชนน่าจะนำวิชาสังคมสงเคราะห์ อุตสาหกรรมมาใช้ในการทำงานได้	

12) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานักศึกษา

บัณฑิตให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานักศึกษาในทัศนะของบัณฑิต

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
1	อยากให้มีการจัดหาความร่วมมือ ทรัพยากรจากภายนอกในการสนับสนุน กิจกรรมพัฒนานักศึกษา ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เพื่อเสริมทักษะ ทางสังคม ทางวิชาชีพ สร้างเครือข่ายทางสังคมต่อไป	1
2	ควรจัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้ออกไปทัศนศึกษาเกี่ยวกับวิชาชีพมากขึ้น	1
3	จัดกิจกรรมร่วมกับคณะอื่นๆ เพื่อเรียนรู้การสร้างสัมพันธภาพ การทำงาน ร่วมกับผู้อื่น การแก้ไขปัญหา เมื่อต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่น	2
4	การส่งเสริมให้นักศึกษาให้ความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมทั้งของคณะ วิชาและมหาวิทยาลัย ซึ่งต้องเป็นกิจกรรมที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ นักศึกษาได้แสดงออกอย่างเสรี	1
5	มีการดูงานที่แตกต่างและหลายๆที่ เพื่อให้ได้เห็นการทำงานสังคมสงเคราะห์ ในหน่วยงานต่างๆ	1
6	เห็นควรจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ตามหน่วยงานแต่ละสาขา	
7	การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในทุกชั้นปี	2
8	อยากให้มียุทธศาสตร์เพื่อสังคมเพิ่มมากขึ้น	3
9	อยากให้มียุทธศาสตร์อาสาบั้ง	2
10	การทำกิจกรรมโครงการนอกสถานที่ เป็นการฝึกและพัฒนาหลายๆด้านของ นักศึกษา	2
11	มุ่งปลูกฝังให้นักศึกษามีจิตสำนึกบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม	1

4.1.4 ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอน ของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และสวัสดิการสังคม

บัณฑิตให้ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอนคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และ
สวัสดิการสังคม ดังแสดงในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอนคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการ
สังคม ในทัศนะของบัณฑิต

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
1	ควรเป็นห้องเรียนแห่งการเรียนรู้และแลกเปลี่ยน	1
2	การปฏิบัติ/ฝึกปฏิบัติดีแล้ว ควรปฏิบัติต่อไป	1
3	การเรียนการสอนควรเน้นการวิเคราะห์ การประยุกต์ใช้องค์ความรู้ การฝึก คิดอย่างสร้างสรรค์ โดยมีอาจารย์เป็นผู้ให้คำแนะนำอย่างชัดเจน วิจารณ์ วิพากษ์ผู้เรียนได้อย่างเชี่ยวชาญ เพื่อให้ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพทั้งการปฏิบัติ และเชิงวิชาการ	1
4	ควรมีกิจกรรมเกี่ยวกับการเป็นจิตอาสาและทำประโยชน์เพื่อสังคมมากขึ้น	1
5	การฝึกปฏิบัติบ่อยๆและเรียนรู้ในสถานการณ์จริง	1
6	อยากให้มีการฝึกทักษะด้านภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น	1
7	การเรียนการสอนมีสื่อประกอบในการจัดการเรียนการสอนดีอยู่แล้ว	2
8	ควรมีการฝึกปฏิบัติกับกลุ่มเป้าหมายจริง	4
9	มีความเหมาะสมกับจำนวนชั่วโมง และจัดการฝึกภาคปฏิบัติได้เหมาะสม	1
10	ไม่ควรจัดการเรียนการสอนเลิกเย็นเกินไป เพราะบางคนต้องเดินทางกลับบ้านกว่าจะถึงบ้านบางครั้ง 2-3 ชม	1
11	การจัดการอบรมและเปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์จริง เพื่อ สามารถรองรับกับทุกสภาพปัญหาของการทำงานจริง	1

4.2 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างได้ทำการประเมินบัณฑิตและส่งแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 75.92 ของบัณฑิตที่มีงานทำทั้งหมด (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่ได้รับกลับคืน

การส่งคืนแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ส่งแบบสอบถามกลับคืน	82	75.92
ไม่ได้ส่งคืน	26	24.08
รวม	108	100.0

4.2.1 ลักษณะทั่วไปของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่ทำการประเมินบัณฑิต ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 75.6) ตำแหน่งงานเป็นผู้บริหารระดับกลาง/ผู้จัดการ (ร้อยละ 70.7) ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 73.2) และมีระยะเวลาที่ได้ร่วมงานกับบัณฑิตมากกว่า 3 เดือน – 6 เดือน (ร้อยละ 42.7) (ตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 แสดงลักษณะทั่วไปของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	20	24.4
หญิง	62	75.6
รวม	82	100.0
ระดับตำแหน่งในองค์กร		
ผู้บริหารระดับสูง/ เจ้าของกิจการ/	14	17.1
ผู้บริหารระดับกลาง/ ผู้จัดการ	58	70.7
ผู้บริหารระดับต้น/ หัวหน้างาน	10	12.2
รวม	82	100.0

ตารางที่ 23 แสดงลักษณะทั่วไปของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง (ต่อ)

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประเภทของหน่วยงาน		
หน่วยงานราชการ	60	73.2
บริษัทเอกชน	19	23.1
องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs)	3	3.7
รวม	82	100.0
ระยะเวลาที่เข้าร่วมงานกับบัณฑิต		
น้อยกว่า 3 เดือน	11	13.4
มากกว่า 3 เดือน – 6 เดือน	35	42.7
มากกว่า 6 เดือน – 9 เดือน	28	34.1
มากกว่า 9 เดือน	8	9.8
รวม	82	100.0

4.2.2 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification Framework for Higher Education) (ตารางที่ 24) พบว่า ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะและความสามารถของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในภาพรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 3.84$) และผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$)

เมื่อพิจารณาผลการประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตในมุมมองของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติทั้ง 6 ด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยคุณลักษณะบัณฑิต

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่

- 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.25$) 2) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.02$) และ 3) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 3.78$)

ตารางที่ 24 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต

คุณลักษณะ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.25	0.60	มากที่สุด
2. ด้านความรู้	3.75	0.65	มาก
3. ด้านทักษะทางปัญญา	3.78	0.55	มาก
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.02	0.56	มาก
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.60	0.47	มาก
6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	3.65	1.89	มาก
ผลรวมคุณลักษณะทั้ง 6 ด้าน	3.84	0.62	มาก
7. ผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม	3.82	0.66	มาก

1) ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต จำแนกตามคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ด้านคุณธรรม จริยธรรม (ตารางที่ 25) พบว่า ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิตด้านคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อยที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ 1) มีความเข้าใจผู้อื่นด้วยการเคารพคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ($\bar{X} = 4.49$) 2) มีคุณธรรม 6 ประการ ได้แก่ ขยัน อดทน ประหยัด เมตตา ซื่อสัตย์ กตัญญู ($\bar{X} = 4.45$) 3) เคารพ

กฎ ระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม ($\bar{X} = 4.48$) 4) แสดงออกถึงความมีวินัย และความรับผิดชอบ เสียสละและเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม ($\bar{X} = 4.33$) และ5) ดำเนินชีวิตตาม แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.27$) ส่วนคุณลักษณะย่อยที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ใน ระดับมาก ได้แก่ แสดงออกถึงจิตสำนึกและตระหนักในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.60$)

ตารางที่ 25 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง จำแนกตามคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม

คุณลักษณะบัณฑิตด้านคุณธรรม จริยธรรม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. แสดงออกถึงจิตสำนึกและตระหนักในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ	3.60	1.85	มาก
2. มีคุณธรรม 6 ประการ ได้แก่ ขยัน อดทน ประหยัด เมตตา ซื่อสัตย์ กตัญญู	4.45	0.63	มากที่สุด
3. แสดงออกถึงความมีวินัย และความรับผิดชอบต่อเสียสละ และเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม	4.33	0.70	มากที่สุด
4. เคารพกฎ ระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม	4.39	0.68	มากที่สุด
5. มีความเข้าใจผู้อื่นด้วยการเคารพคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์	4.49	0.57	มากที่สุด
6. ดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	4.27	0.73	มากที่สุด
รวม	4.25	0.60	มากที่สุด

2) ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต จำแนกตามคุณลักษณะด้านความรู้

ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านความรู้ (ตารางที่ 26) พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) โดยคุณลักษณะย่อยที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ 1) มีความรู้หลักการและทฤษฎีในสาขาวิชาที่เรียนมา ($\bar{X} = 4.12$) 2) นำความรู้ที่เรียนมาใช้ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.88$) และ 3) รู้และเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าในความรู้เฉพาะด้านในสาขา/งานวิจัยที่ใช้ในการแก้ปัญหา/ต่อยอดองค์ความรู้ ($\bar{X} = 3.76$) ส่วนคุณลักษณะย่อยที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ รู้และตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ($\bar{X} = 3.27$)

ตารางที่ 26 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง จำแนกตามคุณลักษณะด้านความรู้

คุณลักษณะบัณฑิตด้านความรู้	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. มีความรู้หลักการ และทฤษฎีในสาขาวิชาที่เรียนมา	4.12	0.61	มาก
2. นำความรู้ที่เรียนมาใช้ในการปฏิบัติงาน	3.88	0.57	มาก
3. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าในความรู้เฉพาะด้านในสาขา/งานวิจัยที่ใช้ในการแก้ปัญหา/ต่อยอดองค์ความรู้	3.76	0.60	มาก
4. รู้และตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	3.27	1.69	ปานกลาง
รวม	3.75	0.65	มาก

3) ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต จำแนกตามคุณลักษณะด้านทักษะทางปัญญา

ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญา (ตารางที่ 27) พบว่า ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจด้านทักษะทางปัญญาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) คุณลักษณะย่อยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ 1) สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจ ประเมินข้อมูลจากหลักฐานที่เชื่อถือได้แล้วนำเสนอสรุปมาใช้ ($\bar{X} = 3.88$) 2) สามารถประยุกต์ใช้และบูรณาการความรู้ในสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ กับความรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ($\bar{X} = 3.83$) 3) สามารถใช้ทักษะและความเข้าใจในบริบททางวิชาการและวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และหาแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.77$) และ 4) สามารถศึกษาวิเคราะห์ปัญหาที่ซับซ้อนและเสนอแนวทางแก้ไขที่สร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.65$)

ตารางที่ 27 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง จำแนกตามคุณลักษณะด้านทักษะทางปัญญา

คุณลักษณะบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญา	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจ ประเมินข้อมูลจากหลักฐานที่เชื่อถือได้แล้วนำเสนอสรุปมาใช้	3.88	0.59	มาก
2. สามารถศึกษาวิเคราะห์ปัญหาที่ซับซ้อน และเสนอแนวทางแก้ไขที่สร้างสรรค์	3.65	0.65	มาก
3. สามารถใช้ทักษะและความเข้าใจในบริบททางวิชาการและวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และหาแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม	3.77	0.67	มาก
4. สามารถประยุกต์ใช้ และบูรณาการความรู้ในสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์กับความรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป	3.83	0.60	มาก
รวม	3.78	0.55	มาก

4) ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต จำแนกตามคุณลักษณะ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (ตารางที่ 28) พบว่า ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) โดยคุณลักษณะย่อยที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ สามารถปรับตัวเข้าทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกกลุ่ม ($\bar{X} = 4.33$) ส่วนคุณลักษณะย่อยที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ 1) สามารถวางแผนและรับผิดชอบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและพัฒนาตนเองและวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ($\bar{X} = 3.96$) 2) สามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม ($\bar{X} = 3.91$) และ 3) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการคิดวิเคราะห์แก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 3.90$)

ตารางที่ 28 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง จำแนกตามคุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

คุณลักษณะบัณฑิตด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1.สามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม	3.91	0.67	มาก
2. สามารถปรับตัวเข้าทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกกลุ่ม	4.33	0.66	มากที่สุด
3. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการคิดวิเคราะห์แก้ไขปัญหา	3.90	0.58	มาก
4. สามารถวางแผนและรับผิดชอบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและพัฒนาตนเองและวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	3.96	0.65	มาก
รวม	4.02	0.56	มาก

5) ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต จำแนกตามคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ตารางที่ 29) พบว่าผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) โดยคุณลักษณะย่อยที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับ ได้ดังนี้ 1) สามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.01$) 2) สามารถสรุปประเด็นและสื่อสารทั้งการพูดและการเขียนและเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 3.94$) และ 3) มีวิจารณญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมายและนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.87$) ส่วนคุณลักษณะย่อยที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ 1) สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.32$) และ 2) สามารถระบุและใช้เทคนิคทางสถิติในการศึกษาค้นคว้าและเสนอแนวทางแก้ปัญหา ($\bar{X} = 2.89$)

ตารางที่ 29 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง จำแนกตามคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

คุณลักษณะบัณฑิตด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1.สามารถระบุและใช้เทคนิคทางสถิติในการศึกษาค้นคว้าและเสนอแนวทางแก้ปัญหา	2.89	1.54	ปานกลาง
2. สามารถสรุปประเด็น และสื่อสารทั้งการพูดและการเขียนและเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	3.94	0.65	มาก
3. มีวิจารณญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมายและนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ	3.87	0.58	มาก
4. สามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.01	0.48	มาก
5. สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสม	3.32	0.56	ปานกลาง
รวม	3.60	0.47	มาก

6) ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต จำแนกตามคุณลักษณะด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ (ตารางที่ 30) พบว่า ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) โดยคุณลักษณะย่อยทั้ง 2 ข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับได้แก่ 1) มีความสามารถในการปฏิบัติทักษะทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในการประเมินวินิจฉัย ป้องกัน แก้ไข ฟื้นฟูและพัฒนาผู้ใช้บริการตามมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมของนักสังคมสงเคราะห์ ($\bar{X} = 3.66$) และ 2) มีความสามารถในการปฏิบัติทักษะวิชาชีพสังคมสงเคราะห์อย่างบูรณาการ โดยประยุกต์ใช้ความรู้ ความเข้าใจในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ($\bar{X} = 3.65$)

ตารางที่ 30 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง จำแนกตามคุณลักษณะ ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

คุณลักษณะบัณฑิตด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. มีความสามารถในการปฏิบัติทักษะทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในการประเมินวินิจฉัย ป้องกัน แก้ไข ฟื้นฟู และพัฒนาผู้ใช้บริการตามมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมของนักสังคมสงเคราะห์	3.66	1.90	มาก
2. มีความสามารถในการปฏิบัติทักษะวิชาชีพสังคมสงเคราะห์อย่างบูรณาการ โดยประยุกต์ใช้ความรู้ ความเข้าใจในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	3.65	1.89	มาก
รวม	3.65	1.89	มาก

7) ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตที่มีต่อผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

เมื่อพิจารณาผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ตารางที่ 31) พบว่า ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) โดยคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตที่ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดเรียงตามลำดับ ได้ดังนี้ 1) สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.61$) 2) มีจิตอาสา ($\bar{X} = 4.57$) 3) มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.33$) และ 4) มีความพร้อมในการทำงานได้ทันทีหลังสำเร็จการศึกษา ($\bar{X} = 4.29$)

ตารางที่ 31 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. เป็นผู้ที่มีความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการกับกลุ่มเป้าหมาย	2.90	0.67	ปานกลาง
2. สามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย	2.87	0.91	ปานกลาง
3. มีความรับผิดชอบต่อสังคม	4.18	0.56	มาก
4. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	4.61	0.53	มากที่สุด
5. มีจิตอาสา	4.57	0.62	มากที่สุด
6. มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	4.33	0.58	มากที่สุด
7. มีความพร้อมในการทำงานได้ทันทีหลังสำเร็จการศึกษา	4.29	0.69	มากที่สุด
8. ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	2.83	0.72	ปานกลาง
รวม	3.82	0.66	มาก

8) คุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็ง และสิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตประเมินว่า บัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ตารางที่ 32) มีคุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็ง คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (ร้อยละ 54.9) รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม (ร้อยละ 22.0) ส่วนคุณลักษณะที่ควรปรับปรุงมากที่สุด ได้แก่ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ร้อยละ 52.4)

ตารางที่ 32 คุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็ง และสิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

คุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิต	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	18	22.0
2. ด้านความรู้	1	1.2
3. ด้านทักษะทางปัญญา	1	1.2
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	45	54.9
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	-	-
6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	15	18.3
7. ไม่มี	2	2.4
รวม	82	100.0
คุณลักษณะที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	-	-
2. ด้านความรู้	3	3.7
3. ด้านทักษะทางปัญญา	1	1.2
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	1	1.2
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	43	52.4
6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	7	8.5
7. ไม่มี	27	32.9
รวม	82	100.00

9) จุดเด่นของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตให้ข้อคิดเห็นถึงจุดเด่นของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ดังแสดงในตารางที่ 33

ตารางที่ 33 จุดเด่นของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมในทัศนะของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
1	ตั้งใจทำงาน ใฝ่เรียนรู้ เสียสละ	1
2	1. มีความรู้เฉพาะทางสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ 2. อุดม ตั้งใจสูง ทำงานเป็นทีมได้ดี ปรับตัวได้ดี	1
3	เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่องานที่มอบหมายได้ดีมาก	2
4	มีคุณธรรม จริยธรรม และมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนร่วมงานทั้งในองค์กรและนอกองค์กร	1
5	1. อุดม ทำงานภายใต้ภาวะความกดดันได้ดี 2. มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นได้	2
6	มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน	1
7	ปรับตัวเข้ากับองค์กรและเพื่อนร่วมงานได้เป็นอย่างดี มีการเรียนรู้งานได้อย่างรวดเร็ว การติดต่อประสานงานมีความชัดเจนและมีข้อมูลครบถ้วน	1
8	สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลรอบข้างได้ง่าย กล้าแสดงออก	1
9	มีทักษะด้านสังคมสงเคราะห์มาก มีความรับผิดชอบสูง และทำงานร่วมกับบุคคลอื่นในองค์กรได้เป็นอย่างดี	1
10	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ตั้งใจมุ่งมั่นและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย มีจิตอาสา เสียสละเวลาส่วนตัว เพื่อปฏิบัติหน้าที่แม้เป็นช่วงวันหยุดราชการ	1
11	มีใจรักงานบริการ ชอบช่วยเหลือสังคม ปฏิบัติงานโดยไม่มีท่าทีรังเกียจผู้ประสบปัญหาทางสังคม เคารพคุณค่าศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ โดยเท่าเทียม	1
12	ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	1
13	มีความมุ่งมั่น รับผิดชอบกับงานที่ได้รับมอบหมาย มีการใช้สื่อสารสารสนเทศในการปฏิบัติงาน	1
14	1. มีความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบ 2. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี	1

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
	3. มีจิตบริการสาธารณะ	
15	จากการสังเกตการณ์ทำงาน บัณฑิตมีความอดทนในการทำงานมาก เป็นคนตรงต่อเวลา ทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้ดี สามารถปฏิบัติงานนอกเหนือจากที่ได้รับมอบหมาย สามารถทำงานได้หลายงาน ร่วมงานกับคนอื่นได้ดี ปรับตัวและทำงานกับผู้ใช้บริการได้ มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา	1

10) สิ่งที่ต้องการปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตให้ข้อคิดเห็นถึงสิ่งที่ต้องการปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ดังแสดงในตารางที่ 34

ตารางที่ 34 สิ่งที่ต้องการปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมในทัศนะของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
1	ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ	2
2	การเขียนเชิงวิชาการ	1
3	การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และการสื่อสารภาษาอังกฤษ	1
4	1. ความรู้ ทักษะในการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์ที่นำมาปรับใช้กับสถานการณ์จริง 2. การจัดระเบียบความคิดและความสำคัญของงานก่อนหลัง	1
5	ขอให้พัฒนาเพิ่มเติมในเรื่องของความอดทน การรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า และการแก้ปัญหาที่ถูกต้องตามหลักการและตามขั้นตอน	1
6	ยังขาดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน (สามารถฝึกฝนได้)	1
7	1. ควรหมั่นศึกษาระเบียบ กฎหมาย พรบ.ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับด้านสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ 2. ศึกษาพื้นที่ในนิคมฯ ศึกษาเครือข่าย/องค์กรที่เกี่ยวข้อง	1
8	ทักษะ ประสบการณ์การเขียนเอกสารราชการ	1
9	การวิเคราะห์ปัญหาในการทำ case การให้คำปรึกษาแนะนำ	1

11) คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตให้ข้อคิดเห็นถึง คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่ จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน่วยงาน ดังแสดงในตารางที่ 35

ตารางที่ 35 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
1	เสียสละ ทำงานละเอียดได้ดี ยึดหยุ่น	1
2	1. สามารถทำงานกับเด็กและครอบครัวได้ 2. สามารถทำงานกับทีมสังคมสงเคราะห์และทีมสหวิชาชีพได้	1
3	1. มีความรู้ ความเข้าใจ ในงานการพัฒนาครอบครัว ชุมชน สังคม 2. มีความสามารถในการใช้ IT	1
4	เข้าใจประชาชนและตั้งใจทำงานด้วยจิตวิญญาณมากกว่าทำตามหน้าที่	1
5	1. มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย 2. มีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนร่วมงานทั้งในและนอกองค์กร 3. มีความอดทน	1
6	เป็นคนที่มีความอดทนและเสียสละ	1
7	ขยัน อดทน มีระเบียบ จัดลำดับความสำคัญของงานได้ดี มีความกระตือรือร้น	1
8	มีความกระตือรือร้น รับผิดชอบในหน้าที่ มีความซื่อสัตย์ ทำงานเชิงรุก วิเคราะห์งานที่ได้รับมอบหมายและมอบหมายได้เป็นอย่างดี	1
9	มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ให้ความสนใจ ตั้งใจ ขยัน อดทนในการทำงาน มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน	1
10	มีหัวใจรักงานบริการ มีความสามารถภาษาอังกฤษ	1
11	1. มีมนุษยสัมพันธ์ดี 2. มีความรู้ด้านสังคมสงเคราะห์ เพราะมีผู้รับบริการที่ด้อยโอกาสเยอะ 3. ทำงานเป็นทีมได้เป็นอย่างดี 4. ประสานงานได้ดี 5. มีความรับผิดชอบ	1
12	อดทน ขยัน รับผิดชอบ วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาได้	1

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
13	เป็นคนเปิดกว้าง มองโลกในแง่ดี มีทัศนคติที่ดีต่อผู้อื่น และพร้อมเรียนรู้สิ่งใหม่เสมอๆ เรียนรู้งานรวดเร็ว มีความกระตือรือร้น	1
14	ด้านคุณธรรม จริยธรรม	1
15	ความอดทน เสียสละในการทำงาน มีความรู้ด้านวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	1
16	1. สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบได้ 2. เข้าใจการทำงานของท้องถิ่นที่ต้องทำงานสนองความต้องการของประชาชน 3. มีจิตบริการสาธารณะ	1

4.2.3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตให้ข้อเสนอแนะอื่นๆ ดังต่อไปนี้

1. รักษาคุณภาพบัณฑิตอย่างนี้ดีมาก
2. ขอให้มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ผลิตบัณฑิตที่ครบพร้อมมีประสิทธิภาพมาให้สังคมไทยมากๆตลอดไป

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2559 มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาภาวะการมีงานทำและการศึกษาต่อของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2558 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ทำการสำรวจจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ บัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2558 จำนวน 139 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 95.68 และผู้บังคับบัญชานายจ้างของบัณฑิตที่มีงานทำจำนวน 108 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 75.92

5.1 สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

5.1.1 ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

กลุ่มตัวอย่างบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 88.0) อายุ 23 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 50.4) มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑลมากที่สุด (ร้อยละ 31.6) และบัณฑิตส่วนใหญ่สามารถสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาของหลักสูตร 4 ปี (ร้อยละ 86.5)

ในขณะที่ทำการสำรวจบัณฑิตส่วนใหญ่มีงานทำแล้ว (ร้อยละ 81.2) บัณฑิตที่มีงานทำส่วนใหญ่ทำงานโดยไม่ได้ศึกษาต่อ (ร้อยละ 96.3) ด้านความต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น พบว่าต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (ร้อยละ 50.4) บัณฑิตส่วนใหญ่ได้งานทำภายหลังสำเร็จการศึกษา 1-3 เดือน (ร้อยละ 41.4) ด้านการเปลี่ยนงานภายในระยะเวลา 1 ปี พบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคยเปลี่ยนงานหลังจากได้งานทำครั้งแรกมาแล้ว (ร้อยละ 64.7) รองลงมา คือ ยังไม่เคยทำงาน (ร้อยละ 16.5) และเปลี่ยนงานมาแล้ว 1 ครั้ง (ร้อยละ 13.5)

บัณฑิตที่มีงานทำส่วนใหญ่ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 57.4) เมื่อพิจารณาหน่วยงานภาคราชการที่รับบัณฑิตเข้าทำงาน พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานในกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (ร้อยละ 58.1) รองลงมาคือ กระทรวงสาธารณสุข (ร้อยละ 16.1) และกรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 11.3) ที่ตั้งของหน่วยงานอยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล (ร้อยละ 71.3) รองลงมาคือ ภาคใต้ (ร้อยละ 10.2) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 6.5) ส่วนใหญ่ทำงานในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์/ผู้ช่วยนักสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 34.3) ได้รับเงินเดือน 14,001 – 16,000 บาท (ร้อยละ 50.0) ส่วนใหญ่ทำงานที่เกี่ยวข้องกับสังคมสงเคราะห์/สวัสดิการสังคม (ร้อยละ 56.5) มีความพึงพอใจกับงานที่ทำในปัจจุบันมาก (ร้อยละ 56.5) และบัณฑิตได้นำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้มาก (ร้อยละ 48.1)

บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะและความสามารถในการทำงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 3.86$) และผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$)

เมื่อพิจารณาผลการประเมินของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะและความสามารถในการทำงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ค่าเฉลี่ยคุณลักษณะของบัณฑิตเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.18$) (2) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.94$) (3) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 3.87$) (4) ด้านความรู้ ($\bar{X} = 3.80$) (5) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.72$) และ (6) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.65$)

บัณฑิตประเมินความสามารถในการทำงานด้านคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) เมื่อพิจารณาคูณลักษณะย่อยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) มีจิตอาสา ($\bar{X} = 4.42$) 2) สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.39$) และ 3) มีความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X} = 4.27$)

บัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมประเมินคุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็ง ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม (ร้อยละ 32.3) และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

และความรับผิดชอบ (ร้อยละ 32.3) ส่วนคุณลักษณะที่ควรปรับปรุง คือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ร้อยละ 51.9)

5.1.2 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่ทำการประเมินบัณฑิต ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 75.6) ตำแหน่งงานเป็นผู้บริหารระดับกลาง/ผู้จัดการ (ร้อยละ 70.7) ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 73.2) และมีระยะเวลาที่ได้อบรมร่วมกับบัณฑิตมากกว่า 3 เดือน – 6 เดือน (ร้อยละ 42.7)

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะและความสามารถของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification Framework for Higher Education) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 3.84$) โดยด้านที่ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมาคือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.02$) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 3.78$) ด้านความรู้ ($\bar{X} = 3.75$) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.65$) เรียงตามลำดับ โดยที่ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.60$) ได้รับความประเมินต่ำสุดเมื่อเทียบกับด้านอื่นๆ ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสมศักดิ์ นัคลาจารย์ (2556: 38-39) ซึ่งพบว่า ผู้บังคับบัญชามีความพึงพอใจในคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมที่เด่นชัดคือ การมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือเป็นมิตรต่อผู้ร่วมงาน และผลการวิจัยของศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์ (2557: 79; 2558: 68-69) พบว่า ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม รองลงมาคือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีปณิธานที่จะผลิตบัณฑิตที่มีความรู้คู่คุณธรรม พันธกิจของมหาวิทยาลัยเน้นให้ความสำคัญกับคุณธรรม 6 ประการ (ขยัน อดทน ประหยัด เมตตา ซื่อสัตย์ กตัญญู) และดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง (คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, 2555: 5) ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม จึงได้สอดแทรกเนื้อหาด้านคุณธรรมและจริยธรรมในรายวิชาทั้งในภาคทฤษฎี

และการฝึกภาคปฏิบัติในหน่วยงาน รวมทั้งส่งเสริมนักศึกษาในกิจกรรมจิตอาสาต่างๆ เพื่อปลูกฝังคุณธรรมและความเสียสละเพื่อส่วนรวมให้กับนักศึกษา สอดคล้องกับผลการศึกษาคำนี้ ที่ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตมากที่สุด คือ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีจิตอาสา ซึ่งเป็นผลมาจากนักศึกษาในหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ได้รับการส่งเสริมให้ทำกิจกรรมจิตอาสาในระหว่างที่ศึกษาในทุกชั้นปีการศึกษา รวมทั้งได้รับการฝึกภาคปฏิบัติในหน่วยงานทางด้านสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม ทั้งในภาครัฐและเอกชน ตลอดหลักสูตรเป็นจำนวน 3 การฝึกภาคปฏิบัติ นับตั้งแต่ชั้นปีที่ 2 การฝึกภาคปฏิบัติ 1 ชั้นปีที่ 3 การฝึกภาคปฏิบัติ 2 (การฝึกปฏิบัติงานในชุมชน) และชั้นปีที่ 4 การฝึกภาคปฏิบัติ 3 ทำให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นในหน่วยงาน สามารถปรับตัวเข้ากับผู้ร่วมงานอื่นๆ ได้ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วได้เข้าไปทำงานในหน่วยงานต่างๆ สอดคล้องกับผลการประเมินของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตที่พบว่า คุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ แต่อย่างไรก็ตามผลการศึกษาพบว่า ส่วนที่เป็นจุดอ่อนหรือข้อควรต้องปรับปรุงของบัณฑิตคือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผลการศึกษาคำนี้สอดคล้องกับคุณลักษณะบัณฑิตจากสถาบันการศึกษาอื่นๆ เช่น คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2551-2553 (นริสา วงศ์พนารักษ์และคณะ, 2555: 314) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (2555: 1) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี (วิมานพร รูปใหญ่, 2555: 46-47) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (2556: 5-8) มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (งานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ ส่วนนโยบายและแผน, 2557: 11) มหาวิทยาลัยพายัพ (สำนักวิจัย, 2557: 23-24) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (ฝ่ายแนะแนวการศึกษาและอาชีพ กองพัฒนานักศึกษา, 2558: 27) และคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ (ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์, 2557: 66; 2558: 78) ที่พบว่าผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างมีความพึงพอใจด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับต่ำที่สุด และเป็นคุณลักษณะของบัณฑิตที่ควรปรับปรุงตามผลการประเมินของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต

ผลการศึกษาสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตร และสอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานและผู้ใช้บัณฑิตได้ต่อไป

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะต่อคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

1. คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ควรส่งเสริมและปลูกฝังคุณธรรม 6 ประการของมหาวิทยาลัย และกิจกรรมจิตอาสาให้กับนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้คงเป็นคุณลักษณะที่โดดเด่นของบัณฑิต สมดังปณิธานของมหาวิทยาลัยที่จะผลิตบัณฑิตที่มีความรู้คู่คุณธรรมต่อไป
2. ควรมีการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมและเพิ่มสมรรถนะด้านภาษาทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่นๆ
3. ควรมีกิจกรรมเสริมหลักสูตร ให้นักศึกษาได้ฝึกฝนการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อเสริมสมรรถนะในการทำงาน และพัฒนาทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับนักศึกษา
4. ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมต่างๆเพื่อพัฒนานักศึกษา ให้เป็นผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ พัฒนาตนเอง และหมั่นศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นบัณฑิตที่มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต

5.2.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ในประเด็นด้านการพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ พัฒนาตนเองและหาความรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

บรรณานุกรม

หนังสือ

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552.

คณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 และแนวทางการปฏิบัติ.

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2555).

งานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ ส่วนนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง. (2557) ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต ระดับปริญญาตรี ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง รุ่นปีการศึกษา 2555.

ถาวร แสงอำไพ. (2554). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของพนักงาน ท่าอากาศยานตรัง. การค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

นงลักษณ์ เอมประดิษฐ์. (2541). การสังคมสงเคราะห์กับการให้คำปรึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ปิ่นพัฒน วังศรีประเสริฐสุข. (2552). การศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ รุ่นปีการศึกษา 2550.

ฝ่ายแนะแนวการศึกษาและอาชีพ กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. (2558). รายงานการวิจัยความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2556). รายงานการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์พุทธโสธร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปีการศึกษา 2556.

วิมานพร รูปใหญ่. (2555). การศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.

ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์. (2557). การศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2557.

ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์. (2558). การศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2558.

สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์. (2559). จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์.

สมศักดิ์ นัคลาจารย์. (2556). การศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555.

สำนักวิจัย มหาวิทยาลัยพายัพ. (2557). รายงานคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยพายัพในระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา ประจำปีการศึกษา 2557.

อัมพร ขานะและสมศรี สัจจะสกุลรัตน์. (2553). ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข.

สุรางค์รัตน์ วสินารมณี. (2542). ทักษะการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ สำนักงานปลัดกระทรวงการ
พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2551). คู่มือการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติงาน
ด้านการจัดสวัสดิการสังคมของนักสังคมสงเคราะห์.

บทความในวารสาร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. (2555). “การศึกษาความพึงพอใจของนายจ้าง
ต่อบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ รุ่นปีการศึกษา 2553.” ใน
ข่าวสารสนเทศ มจพ. ปีที่ 9 ฉบับที่ 9 (กันยายน 2555), น.1.

เอกสารอิเล็กทรอนิกส์

นริสา วงศ์พนารักษ์และคณะ. (2555). ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคามต่อผลการเรียนรู้ของบัณฑิต. สืบค้นเมื่อ 12 พฤษภาคม 2558
จาก http://www.journal.msu.ac.th/upload/articles/article136_26867.pdf

พจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. สืบค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2559 จาก
<http://msk-school.net/TRIED2542/keywords.html>

ภาคผนวก

www.chulalongkornrajavidyalaya.ac.th

แบบสอบถามสำหรับบัณฑิต

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้บัณฑิตที่จบการศึกษาจากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้ประเมินการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ทั้งนี้เพื่อจะได้นำข้อมูลดังกล่าวมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

แบบสอบถาม ประกอบด้วยเนื้อหา 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลการทำงานของบัณฑิต (สำหรับผู้ที่มีการทำงาน)

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิต

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

* โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ

ชื่อ - นามสกุลของบัณฑิต .....
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ เลขที่..... หมู่ที่..... หมู่บ้าน.....
ตรอก/ซอย..... ถนน..... แขวง/ตำบล.....
เขต/อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์..... โทรศัพท์มือถือ..... E-mail .....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือเติมข้อความในช่องว่างตามข้อเท็จจริง

1. เพศ 1. หญิง 2. ชาย

2. อายุ (นับถึงวันนี้) ..... ปี ..... เดือน

3. สถานภาพสมรส

1. โสด 2. สมรส 3. หม้าย 4. หย่า 5. แยกกันอยู่

4. ภูมิลำเนาอยู่จังหวัด.....

5. ระดับการศึกษาก่อนเข้าศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

1. มัธยมศึกษาปีที่ 6 สาย วิทย-คณิต
 ศิลป์-คำนวณ
 อื่นๆระบุ.....

2. ปวช. 3. ปวส.

6. ท่านเข้าศึกษาในปีการศึกษา.....

7. ท่านเข้าเรียนในคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม โดย

- 1. สมัครสอบเข้าเรียนเป็นครั้งแรก
- 2. สมัครสอบเข้าเรียนโดยมีการเทียบโอนรายวิชาที่สามารถเทียบโอนได้
- 3. ย้ายคณะมาจากคณะอื่น (ย้ายภายในมหาวิทยาลัย)
- 4. อื่นๆ ระบุ.....

8. เหตุผลที่ท่านสมัครเข้าเรียนในหลักสูตรนี้

- 1. มีความสนใจ อยากประกอบอาชีพเป็นนักสังคมสงเคราะห์
- 2. เรียนตามคำแนะนำของคนอื่น
- 3. เรียนจบแล้วมีงานทำ
- 4. ชื่อเสียงของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ม.หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
- 5. ต้องการเรียนจบปริญญาตรีสาขาใดก็ได้
- 6. อื่นๆ ระบุ.....

9. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาจนสำเร็จการศึกษา.....ปี ..... เดือน

10. เกรดเฉลี่ยเมื่อสำเร็จการศึกษา.....

11. ก่อนเข้าศึกษาที่คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ท่านเคยทำงานที่มีรายได้มาก่อนหรือไม่ (งานประจำ/งานชั่วคราว) 1. ทำ 2. ไม่เคยทำ

12. หลังจากสำเร็จการศึกษาแล้วท่านได้งานทำครั้งแรก เมื่อใด

- 1. หางานได้ก่อนจบการศึกษา หรือได้งานทันทีหลังสำเร็จการศึกษา
- 2. หลังสำเร็จการศึกษา 1-3 เดือน 3. หลังสำเร็จการศึกษา 4-6 เดือน
- 4. หลังสำเร็จการศึกษา 7-9 เดือน 5. หลังสำเร็จการศึกษา 10-12 เดือน
- 6. มากกว่า 1 ปี 7. เป็นงานเดิมก่อนมาศึกษา หรือได้งานทำระหว่างศึกษา
- 8. ยังไม่เคยทำงาน

13. ตำแหน่งงานที่ทำครั้งแรก .....

14. ท่านเปลี่ยนงานมาแล้ว..... แห่ง ไม่เคยเปลี่ยนงาน ยังไม่เคยทำงาน

15. การศึกษาต่อ

- 1. ต้องการศึกษาต่อ ในหลักสูตร.....
- 2. ไม่ต้องการศึกษาต่อ
- 3. กำลังศึกษาต่อในหลักสูตร.....

16. สถานภาพการทำงานในปัจจุบัน

- 1. ทำงาน (รวมถึงประกอบอาชีพอิสระ/ กิจการส่วนตัว/ ช่วยงานครอบครัวที่ทำให้ท่านมีรายได้)
- 2. ทำงาน และกำลังศึกษาต่อในหลักสูตร.....
- 3. ไม่ได้ทำงาน (ข้ามไปตอบตอนที่ 3 หน้า 3) เนื่องจาก.....
- 4. ไม่ได้ทำงาน เนื่องจากกำลังศึกษาต่อ (ข้ามไปตอบตอนที่ 3 หน้า 3) ในหลักสูตร.....

คุณลักษณะและความสามารถของบัณฑิต	ระดับความพึงพอใจ					ไม่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1.6 ดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง						
2. ด้านความรู้						
2.1 มีความรู้หลักการ และทฤษฎีในสาขาวิชาที่เรียนมา						
2.2 นำความรู้ที่เรียนมาใช้ในการปฏิบัติงาน						
2.3 รู้และเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าในความรู้เฉพาะด้านในสาขา/งานวิจัยที่ใช้ในการแก้ปัญหา/ต่อยอดองค์ความรู้						
2.4 รู้และตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์						
3. ด้านทักษะทางปัญญา						
3.1 สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจ ประเมินข้อมูล จากหลักฐานที่เชื่อถือได้ แล้วนำข้อสรุปมาใช้						
3.2 สามารถศึกษา วิเคราะห์ปัญหาที่ซับซ้อนและเสนอแนว ทางแก้ไขที่สร้างสรรค์						
3.3 สามารถใช้ทักษะและความเข้าใจในบริบททางวิชาการ และวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และหาแนวทางใหม่ในการ แก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม						
3.4 สามารถประยุกต์ใช้ และบูรณาการความรู้ในสาขาสังคม สงเคราะห์ศาสตร์กับความรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในการ ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป						
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ						
4.1 สามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม						
4.2 สามารถปรับตัวเข้าทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำ และ สมาชิกกลุ่ม						
4.3 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหา						
4.4 สามารถวางแผน และรับผิดชอบต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และพัฒนาตนเองและวิชาชีพสังคมสงเคราะห์						
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ						
5.1 สามารถระบุและใช้เทคนิคทางสถิติในการศึกษาค้นคว้า และเสนอแนวทางแก้ปัญหา						
5.2 สามารถสรุปประเด็น และสื่อสารทั้งการพูดและการ เขียนและเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม						
5.3 มีวิจาร์ณญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการ รวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมายและนำเสนอ ข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ						

คุณลักษณะและความสามารถของบัณฑิต	ระดับความพึงพอใจ					ไม่เกี่ยวข้อง กับงานที่ทำ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
5.4 สามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ						
5.5 สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสม						
6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ						
6.1 มีความสามารถในการปฏิบัติทักษะทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในการประเมินวินิจฉัย ป้องกัน แก้ไข ฟื้นฟู และพัฒนาผู้ใช้บริการตามมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมของนักสังคมสงเคราะห์						
6.2 มีความสามารถความสามารถในการปฏิบัติทักษะวิชาชีพสังคมสงเคราะห์อย่างบูรณาการ โดยประยุกต์ใช้ความรู้ ความเข้าใจในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์						
7. ผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม						
7.1 เป็นผู้ที่มีความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการกับกลุ่มเป้าหมาย						
7.2 สามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย						
7.3 มีความรับผิดชอบต่อสังคม						
7.4 สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้						
7.5 มีจิตอาสา						
7.6 มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ						
7.7 มีความพร้อมในการทำงานได้ทันทีหลังสำเร็จการศึกษา						
7.8 ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์						

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือเติมข้อความในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน

1. คุณลักษณะที่ท่านคิดว่าเป็นจุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

(ตอบเพียง 1 ด้านเท่านั้น)

- 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- 2. ด้านความรู้
- 3. ด้านทักษะทางปัญญา
- 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- 5. ด้านด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6. ด้านด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
- 7. ไม่มี

2. คุณลักษณะที่ท่านคิดว่าเป็นจุดที่ควรปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ตอบเพียง 1 ด้านเท่านั้น)

- 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- 2. ด้านความรู้
- 3. ด้านทักษะทางปัญญา
- 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- 5. ด้านด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6. ด้านด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
- 7. ไม่มี

3. จุดเด่นของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

.....

.....

.....

.....

.....

4. จุดอ่อน/ข้อควรปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

.....

.....

.....

5. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน่วยงานของท่าน

.....

.....

.....

.....

6. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลการทำงานของบริษัท (สำหรับผู้ที่มีการทำงานในปัจจุบัน)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หรือเติมข้อความในช่องว่างตามข้อเท็จจริง

1. ประเภทของหน่วยงานที่ทำ
  - 1. หน่วยงานราชการ สังกัดกระทรวง.....
  - 2. บริษัทเอกชน   3. รัฐวิสาหกิจ   4. อื่นๆ (ระบุ).....
2. ตำแหน่งงานที่ทำ.....
3. ลักษณะงานที่ทำตรงกับ/เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์หรือไม่
  - ตรงกับ/เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์
  - ไม่เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์
4. เงินเดือนที่ได้รับ จำนวน ..... บาท/เดือน
5. ชื่อหน่วยงาน .....
ที่อยู่.....
โทรศัพท์..... โทรสาร.....
6. ความพึงพอใจกับตำแหน่งงานในปัจจุบัน
  - 1. พอใจมาก   2. เฉยๆ   3. ไม่พอใจ
 ถ้า **ไม่พอใจ** โปรดระบุสาเหตุที่สำคัญที่สุดเพียง 1 ข้อ ต่อไปนี้
  - 1. ค่าตอบแทนต่ำ   2. ขาดความมั่นคง   3. ขาดความก้าวหน้า
  - 4. ไม่ได้ใช้ความรู้ที่เรียนมา   5. ระบบงานไม่ดี   6. ผู้ร่วมงานไม่ดี
  - 7. อื่นๆ ระบุ.....
7. ท่านสามารถนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้เพียงใด
  - 1. มากที่สุด   2. มาก   3. ปานกลาง
  - 4. น้อย   5. น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของบริษัท

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

คุณลักษณะและความสามารถของบริษัท	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม					
1.1 แสดงออกถึงจิตสำนึกและตระหนักในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ					
1.2 มีคุณธรรม 6 ประการ ได้แก่ ขยัน อดทน ประหยัด เมตตา ซื่อสัตย์ กตัญญู					
1.3 แสดงออกถึงความมีวินัย และความรับผิดชอบ เสียสละ และ					

คุณลักษณะและความสามารถของบัณฑิต	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม					
1.4 เคารพกฎ ระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม					
1.5 มีความเข้าใจผู้อื่นด้วยการเคารพคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์					
1.6 ดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
2. ด้านความรู้					
2.1 มีความรู้หลักการ และทฤษฎีในสาขาวิชาที่เรียนมา					
2.2 นำความรู้ที่เรียนมาใช้ในการปฏิบัติงาน					
2.3 รู้และเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าในความรู้เฉพาะด้านในสาขา/งานวิจัยที่ใช้ในการแก้ปัญหา/ต่อ ยอดองค์ความรู้					
2.4 รู้และตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์					
3. ด้านทักษะทางปัญญา					
3.1 สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจ ประเมินข้อมูลจากหลักฐานที่เชื่อถือได้ แล้วนำข้อสรุปมาใช้					
3.2 สามารถศึกษา วิเคราะห์ปัญหาที่ซับซ้อนและเสนอแนวทางแก้ไขที่สร้างสรรค์					
3.3 สามารถใช้ทักษะและความเข้าใจในบริบททางวิชาการ และวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และหาแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม					
3.4 สามารถประยุกต์ใช้ และบูรณาการความรู้ในสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์กับความรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป					
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ					
4.1 สามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม					
4.2 สามารถปรับตัวเข้าทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกกลุ่ม					
4.3 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหา					
4.4 สามารถวางแผนและรับผิดชอบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและพัฒนาตนเองและวิชาชีพสังคมสงเคราะห์					
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
5.1 สามารถระบุและใช้เทคนิคทางสถิติในการศึกษาค้นคว้าและเสนอแนวทางแก้ปัญหา					

คุณลักษณะและความสามารถของบัณฑิต	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5.2 สามารถสรุปประเด็น และสื่อสารทั้งการพูดและการเขียนและเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอได้อย่างถูกต้องเหมาะสม					
5.3 มีวิจรรย์ญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมายและนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ					
5.4 สามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
5.5 สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสม					
6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ					
6.1 มีความสามารถในการปฏิบัติทักษะทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ในการประเมินวินิจฉัย ป้องกัน แก้ไข พิ้นฟู และพัฒนาผู้ใช้บริการ ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมของนักสังคมสงเคราะห์					
6.2 มีความสามารถในการปฏิบัติทักษะวิชาชีพสังคมสงเคราะห์อย่างบูรณาการ โดยประยุกต์ใช้ความรู้ ความเข้าใจในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์					
7. ผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม					
7.1 เป็นผู้ที่มีความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการกับกลุ่มเป้าหมาย					
7.2 สามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย					
7.3 มีความรับผิดชอบต่อสังคม					
7.4 สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
7.5 มีจิตอาสา					
7.6 มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ					
7.7 มีความพร้อมในการทำงานได้ทันทีหลังสำเร็จการศึกษา					
7.8 ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์					

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือเติมข้อความในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน

1. คุณลักษณะที่ท่านคิดว่าเป็นจุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ตอบเพียง 1 ด้านเท่านั้น)

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม   2. ด้านความรู้   3. ด้านทักษะทางปัญญา
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
5. ด้านด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ
6. ด้านด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์   7. ไม่มี

2. คุณลักษณะที่ท่านคิดว่าเป็นจุดที่ควรปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ตอบเพียง 1 ด้านเท่านั้น)

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม   2. ด้านความรู้
3. ด้านทักษะทางปัญญา   4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
5. ด้านด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ
6. ด้านด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
7. ไม่มี

3. จุดเด่นของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

.....

.....

.....

.....

4. จุดอ่อน/ข้อควรปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

.....

.....

.....

.....

5. ข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต

.....

.....

.....

.....

6. ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

7. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานักศึกษา

.....

.....

.....

.....

วิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการวิจัยการศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ประจำปีการศึกษา 2559

เรียน ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ใช้เก็บข้อมูลการประเมินความพึงพอใจและความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ในการนี้ ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านตอบแบบสอบถาม หรือมอบหมายให้หัวหน้างานหรือผู้ที่สามารถประเมินการปฏิบัติงานของบัณฑิตได้ตามความเป็นจริง ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และขอความกรุณาส่งคืนโดยใส่ซองจดหมายที่جاه้าซองไว้แล้วตามที่แนบมาพร้อมนี้ ภายในวันที่ 17 มีนาคม 2560

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ชื่อ - นามสกุลของบัณฑิต .....

ตำแหน่งงานของบัณฑิต .....

* โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ

แบบสอบถาม ประกอบด้วยเนื้อหา 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิต

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หรือเติมข้อความในช่องว่างตามข้อเท็จจริง

1. ชื่อหน่วยงาน .....
 ที่อยู่.....
 โทรศัพท์.....โทรสาร.....
2. ตำแหน่งงานของท่านในหน่วยงาน.....
3. เพศ ชาย หญิง
4. อายุ..... ปี
5. ประเภทของหน่วยงาน
 1. หน่วยงานราชการ สังกัดกระทรวง.....
 2. บริษัทเอกชน 3. รัฐวิสาหกิจ 4. อื่นๆ (ระบุ).....
6. ระยะเวลาที่ท่านทำงานเกี่ยวข้องกับบัณฑิต
 1. เป็นผู้บังคับบัญชา/หัวหน้างาน เป็นเวลา..... ปี.....เดือน
 2. เป็นผู้ร่วมงาน เป็นเวลา..... ปี.....เดือน
7. ลักษณะงานที่บัณฑิตทำตรงกับ/เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์หรือไม่
 ตรงกับ/เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์
 ไม่เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิต

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

คุณลักษณะและความสามารถของบัณฑิต	ระดับความพึงพอใจ					ไม่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม						
1.1 แสดงออกถึงจิตสำนึก และตระหนักในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ						
1.2 มีคุณธรรม 6 ประการ ได้แก่ ขยัน อดทน ประหยัด เมตตา ซื่อสัตย์ กตัญญู						
1.3 แสดงออกถึงความมีวินัย และความรับผิดชอบ เสียสละ และเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม						
1.4 เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆขององค์กรและสังคม						
1.5 มีความเข้าใจผู้อื่นด้วยการเคารพคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์						